Cronfa Bensiwn Gwynedd Pension Fund

Cynnwys

		Tudalen
1.	**Rhagair**	1-2
2.	**Strwythur Rheoli**	3
3.	**Adroddiad Blynyddol Bwrdd Pensiwn Gwynedd**	4-5
4.	**Adolygiad o'r Flwyddyn**	
	4.1 Gweinyddu Pensiynau	6-10
	4.2 Prisiad Actiwaraidd	11
	4.3 Cydweithio Cronfeydd Pensiwn Cymru	11
	4.4 Safon Cyfrifeg Rhyngwladol 19 (SCR19) a Safon Adrodd Ariannol 17 (SAA17)	12
5.	**Tueddiadau Diweddar**	13
6.	**Adroddiad Rheoli**	
	6.1 Gweinyddiaeth y Cynllun	14-16
	6.2 Sefyllfa Actiwaraidd	17
	6.3 Trefniadau Gweinyddol a Chadw	18-19
	6.4 Pwerau Buddsoddi	20-21
	6.5 Rheoli Buddsoddiadau	21
	6.6 Perfformiad Buddsoddi	22-24
	6.7 Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi	24
	6.8 Datganiad Strategaeth Cyllido	25
	6.9 Fframwaith Sgiliau a Gwybodaeth	25
6.	**Ystadegau Aelodaeth**	26
7.	**Y Cyfrifon – yn amodol ar archwiliad**	
	Datganiad o Gyfrifon 2014-2015	27-28
	Nodiadau i'r Cyfrifon 2014-2015	29-62

1. Rhagair

Croeso i'r adroddiad blynyddol ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd am y flwyddyn at 31/03/2016

Bu cynnydd yng ngwerth asedau'r Gronfa o £1,497m (31/03/2015) i £1,525m (31/03/2016) - cynnydd o £28m yn ystod y flwyddyn, fel dangosir ar dudalen 24. Roedd y twf is yng ngwerth y Gronfa o ganlyniad i berfformiad gwael cyffredinol y farchnad stoc. Roedd meincnod y Gronfa ar sail mynegai safonol perfformiad -0.3% ar gyfer 2015/16 ac roedd rheolwyr y Gronfa yn llwyddo cael +1.3% yn ystod blwyddyn gyfnewidiol.

Erbyn 30 Mehefin 2016 roedd gwerth marchnad y Gronfa wedi codi eto i £1,583m, ond yn dilyn refferendwm y Deyrnas Unedig ar aelodaeth Undeb Ewropeaidd a chanlyniad y bleidlais i adael, gwelwyd effaith uniongyrchol ar werth sterling a chyfraddau llog y DU. Bu i'r marchnadoedd byd-eang wella ar ôl y gostyngiad gwreiddiol yn dilyn canlyniad y refferendwm. Mae'n anodd rhagweld yr effaith hir dymor y bydd penderfyniad 'Brexit' yn ei gael ar y Gronfa Bensiwn.

Yn dilyn nifer o newidiadau ac ymgynghoriadau yn ystod 2014/15, roedd y cyflymdra yn parhau yn ystod 2015/16. Penderfynodd Llywodraeth San Steffan mai pwlio buddsoddiadau y CPLlL fyddai'r ffordd ymlaen, yn hytrach nag uno cronfeydd. Golyga hyn y bydd Cronfa Bensiwn Gwynedd yn parhau, ond bydd buddsoddiadau yn cael eu gwneud trwy strwythur cydweithredol.

Cynhaliwyd ymgynghoriad gan yr Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol (ACLlL) yn gofyn am gyflwyniadau gan yr holl ACLlL yn Lloegr a Chymru, yn esbonio eu cynlluniau cydweithio a'r arbedion disgwylir i'w cyflawni. Er nad oedd prosiect cydweithio Cymru gyfan yn cyrraedd gofynion Trysorlys ei Mawrhydi o ran maint, mae'r Llywodraeth wedi cytuno dylai'r gwaith sydd wedi ei wneud hyd yn hyn, gan gynnwys sicrhau arbedion sylweddol ar fuddsoddiadau ecwiti goddefol, barhau.

Mae strwythur llywodraethol y pwl nawr yn cael ei ddylunio a chyfrifoldebau yn cael eu cytuno, cyn i'r strwythur newydd fod yn weithredol yn 2017. Bydd hyn yn newid sylfaenol i'r ffordd mae'r wyth cronfa yn rheoli eu buddsoddiadau ac yn symud penderfyniadau apwyntio, monitro a therfynu rheolwyr buddsoddi unigol oddiwrth pob Cronfa. Fodd bynnag, bydd Pwyllgor Pensiynau Gwynedd dal yn gyfrifol am osod categorïau strategol o fuddsoddiadau gofynnol, a'r dyraniad asedau (rhwng categorïau ecwiti, eiddo, ayyb.) yw'r gyriant arwyddocaol mwyaf dychweliadau buddsoddi. Mae gwybodaeth pellach o'r hyn gyflwynwyd i'r ACLlL yng Ngorffennaf 2016, ar gael ar wefan y Gronfa.

Cynhaliodd y Bwrdd Pensiwn, gafodd ei sefydlu yn y cyfansoddiad ym Mawrth 2015, ei gyfarfod cyntaf yng Ngorffennaf 2015. Mae Adroddiad Blynyddol y Bwrdd Pensiwn wedi gynnwys ar dudalen 4 o'r adroddiad hwn. Mae gan y Bwrdd sylwedydd yn bresennol yng nghyfarfodydd y Pwyllgor Pensiynau, tra bod Cadeirydd y Pwyllgor yn mynychu cyfarfodydd y Bwrdd, er mwyn bod yn atebol am benderfyniadau a pherfformiad, ochr yn ochr gyda swyddogion y Gronfa.

Mae prisiad actiwaraidd teirblynyddol 31 Mawrth 2016 ar y gweill, gyda chanlyniadau rhagarweiniol ar gael ym mis Hydref a chyfarfod i'r holl gyflogwyr ar 10fed Tachwedd 2016 ble bydd Actiwari'r Gronfa yn cyflwyno'r canlyniadau. Rwyf yn annog pob cyflogwr i fynychu'r cyfarfod hwn er mwyn deallt y broses a'r tybiaethau a ddefnyddiwyd i gyrraedd at gyfraddau cyfraniadau cyflogwyr unigol. Bydd cyfle i ofyn unrhyw gwestiynau yn ystod y cyflwyniad, neu drafod materion penodol sy'n perthnasol i gyflogwyr unigol ar ddiwedd y cyfarfod.

Mae'r Gronfa wedi bod yn cyfuno data aelodaeth ar gyfer y prisiad fel ar 31 Mawrth 2016. Mae data wedi bod yn cyrraedd dros gyfnod o fisoedd, ac ar gyfer rhai roedd mwy nag un flwyddyn o ddata yn ddyledus. Golyga hyn bod adnoddau staff y Gronfa yn cael eu hailgyfeirio o dasgau eraill yn ystod y cyfnod prysur, er mwyn sicrhau bod y data yn gywir. Byddai'n ddefnyddiol petai bob cyflogwr yn danfon data ei gweithwyr yn rheolaidd. Bydd y prisiad a'r adroddiadau FRS17 / IAS19 (at ddibenion cyfrifon blynyddol) yn fwy cywir os yw'r data'n gyfoes.

Er bod sefyllfa cyflogwyr unigol o fewn ein Cronfa yn gwahaniaethu, yn gyffredinol, dylai cryfder y Gronfa ein galluogi i gymryd dull hyblyg tuag at gyfraddau cyfraniadau ar ôl prisiad 2016. Yn amlwg, bydd lleihau unrhyw gynnydd mewn cyfraddau cyfraniadau yn bwysig o ystyried y wasgfa barhaus ar wariant cyhoeddus (Llywodraeth yn ariannu awdurdodau lleol, yn ogystal â sefydliadau gwirfoddol sydd yn derbyn grantiau llai).

Ein prif amcan unwaith eto fydd sicrhau bod gan gyflogwyr strategaethau cyfrannu fforddiadwy, teg, a chynaliadwy ar gyfer 2017/18 – 2019/20 sy'n adlewyrchu eu hamgylchiadau unigol eu hunain.

Parhaodd yr uned weinyddol gyda'i pherfformiad effeithiol fel a ddangosir gan y mesurau yn erbyn ei thargedau (gweler tudalen 7). Mae'r Uned wedi gweithio er mwyn sicrhau bod y wybodaeth ar gyfer y prisiad actiwaraidd mor gywir â phosib. Yn ystod y flwyddyn roedd Gareth Jones wedi ymddeol o'i swydd fel Rheolwr Pensiynau ac mae Nicholas Hopkins wedi cymryd y rôl. Dymunaf ymddeoliad hir a hapus i Gareth a chroeso i Nick yn ei rôl newydd.

Diolch yn fawr iawn am eich cefnogaeth yn ystod 2015/16, ac edrychaf ymlaen at barhad ein perthynas waith adeiladol yn 2016/17. Hoffwn drosglwyddo diolch ar ran y Pwyllgor Pensiynau i holl staff Cyngor Gwynedd fu'n rhan o weinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd, ac i'n hymgynghorwyr allanol a'n partneriaid am eu gwaith yn ystod 2015/16 yn cefnogi rheolaeth a buddiolwyr o'r cynllun. I gloi, carwn ddiolch i aelodau'r Pwyllgor Pensiynau a'r Bwrdd Pensiwn am eu cyfraniadau positif a chydwybodol yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.

Dafydd L. Edwards
Pennaeth Cyllid

2. Strwythur Rheoli

Awdurdod Gweinyddu
Cyngor Gwynedd

Aelodaeth y Pwyllgor Pensiynau 2015/16
Y Cynghorydd W. Tudor Owen (Cadeirydd)
Y Cynghorydd Stephen Churchman (Is-gadeirydd)
Y Cynghorydd Trevor Edwards
Y Cynghorydd Simon Glyn (o Dachwedd 2015)
Y Cynghorydd Peredur Jenkins
Y Cynghorydd Peter Read (i Awst 2015)
Y Cynghorydd John Pughe Roberts
Y Cynghorydd Glyn Thomas (o Fedi 2015)
Y Cynghorydd Gethin Glyn Williams (i Hydref 2015)
Y Cynghorydd Hywel Eifion Jones (Aelod Cyfetholedig)
Y Cynghorydd Margaret Lyon (Aelod Cyfetholedig)

Bwrdd Pensiynau (Apwyntiwyd Mehefin 2015)
Cynrychiolwyr Cyflogwyr
Mr Anthony Deakin (Cartrefi Conwy)
Mr Huw Trainor (Heddlu Gogledd Cymru)
Councillor Aled Lloyd Evans (Cygor Gwynedd)
Cynrychiolwyr Aelodau
Ms Victoria Hallaron
Mr Osian Richards
Mrs Sharon Warnes

Pennaeth Cyllid ("Swyddog Adran 151")
Mr Dafydd L. Edwards

Ymgynghorydd
Mr Paul Potter (Hymans Robertson)

Rheolwyr Buddsoddi
BlackRock
Fidelity International
Insight Investment
Lothbury
Partners Group
Threadneedle
UBS Global Asset Management Cyf.
Veritas

Ceidwad
Northern Trust

Actiwari
Hymans Robertson

Banc
Barclays Bank plc

Archwilwyr
Swyddfa Archwilio Cymru

Manylion Cyswllt
Gellir holi ymhellach a derbyn gwybodaeth fanylach ynglŷ n â:

- gweithrediad Cynllun Pensiwn Gwynedd trwy gysylltu â:

  Mr Nicholas Hopkins,
  Rheolwr Pensiynau,
  Cyngor Gwynedd,
  Swyddfa'r Cyngor,
  Caernarfon,
  Gwynedd. LL55 1SH

  ☎ 01286 679612
  🖹 01286 679589
  🖃 nicholasedwardhopkins@gwynedd.llyw.du

- gweithgareddau buddsoddi a chyfrifeg y Gronfa trwy gysylltu â:

  Mrs Caroline Roberts,
  Rheolwr Buddsoddi,
  Adran Cyllid,
  Cyngor Gwynedd,
  Swyddfa'r Cyngor,
  Caernarfon,
  Gwynedd. LL55 1SH

  ☎ 01286 679128
  🖹 01286 678962
  🖃 carolineroberts@gwynedd.llyw.du

Safle We'r Gronfa
www.cronfabensiwngwynedd.org.uk

3. Adroddiad Blynyddol Bwrdd Pensiwn Gwynedd ar gyfer y flwyddyn at 30 Mehefin 2016

3.1 Cefndir / Cyfansoddiad

Cyfansoddwyd y Bwrdd o dan Ddeddf Pensiynau Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 a cynhaliwyd y cyfarfod cyntaf ar 13 Gorffennaf 2015. Mae'r aelodaeth yn cynnwys tri aelod sydd yn cynrychioli cyflogwyr y cynllun a thri aelod sydd yn cynrychioli aelodau'r cynllun, gan gynnwys un aelod wedi ei ymddeol.

Dros y cyfnod rhwng 13 Gorffennaf 2015 a 30 Mehefin 2016 mae'r Bwrdd wedi cwrdd pedair gwaith gyda mynychiad unigolion ar gael. Mae aelodau'r Bwrdd yn cael gwahoddiad fel sylwedydd i gyfarfodydd y Pwyllgor Pensiynau ac wedi cytuno i gymryd y rôl hon yn ei dro er mwyn hyrwyddo dealltwriaeth yn ogystal â cyfathrebu. Mae'r trefniant hon yn gytbwys gyda Cadeirydd y Pwyllgor Pensiynau yn mynychu cyfarfodydd y Bwrdd fel sylwedydd. Mae'r Bwrdd wedi gofyn i'w barn ac argymhellion gael eu cyflwyno'n swyddogol i'r Pwyllgor fel bo angen.

3.2 Swyddogaeth y Bwrdd

Ar ran deddfwriaeth, dau brif swyddogaeth y Bwrdd Pensiwn Lleol yw cynorthwyo'r Awdurdod Gweinyddol i:

i. Sicrhau llywodraeth a gweinyddiaeth effeithiol a effeithlon o'r CPLlL
ii. Sicrhau cydymffurfiad gyda deddfwriaeth a rheoliadau perthnasol

Felly, nid corff penderfynu ond corff monitro, cynorthwyo ac adolygu yw'r Bwrdd.
Mae'r Bwrdd yn gweithredu o dan cylch gorchwyl a gytunwyd gan Cyngor Gwynedd ar 5ed Mawrth 2015. Mae'n cael cefnogaeth gan y Swyddog Cefnogi Aelodau a Craffu y Cyngor ac mae adroddiadau yn cael eu paratoi a'u cyflwyno gan swyddogion gan gynnwys y Pennaeth Cyllid, Rheolwr Buddsoddi, Rheolwr Pensiynau a'r Rheolwr Cyfathrebu.

3.3 Gwaith y Bwrdd

Mae sefydliad y Bwrdd wedi cyd-daro gyda cyfnod pwysau uwch ar staff uwch yr Awdurdod Gweinyddol gyda'r Awdurdod yn gorfod ymateb i'r ACLlL erbyn Chwefror 2016 ar ddogfennau ymgynghoriad ar pwlio arfaethedig ar gyfer buddsoddiadau'r CPLlL a diwygiad i reoliadau Buddsoddi a Rheolaeth Cronfydd. Felly, roedd y Bwrdd yn ymwybodol o'r angen i flaenoriaethu.

Cynllun Gwaith
Roedd rhaglenni ar gyfer y cyfarfodydd cyntaf yn dod allan fel roedd y Bwrdd yn derbyn gwybodaeth, darllen dogfennau statudol, adroddiadau'r Pwyllgor Pensiynau a gofynion cydymffurfio.
Roedd y cynllun gwaith a gytunwyd yn y cyfarfod cyntaf yn cynnwys:

- Adroddiad Blynyddol Cronfa Bensiwn Gwynedd
- Adroddiadau Pwyllgor Pensiynnau
- Argymhellion Swyddfa Archwilio Cymru ac Archwilio Mewnol
- Gweinyddiaeth y Gronfa Bensiwn a Rôl yr Uned Weinyddol.
- Y Portffolio Buddsoddiadau
- Cyfathrebu gydag aelodau a chyflogwyr
- Pwlio Buddsoddiadau

Awgrymwyd nifer o bwyntiau ynglyn a'r Portffolio Buddsoddi a cytunwyd byddai'r Bwrdd Pensiwn yn derbyn

- Data perfformiad chwarterol
- Adroddiad trosolwg perfformiad er mwyn monitro tueddiadau 3 – 5 blynydd.

Hefyd argymhellwyd bod y Pwyllgor Pensiynau yn gosod cyfnod amser penodol ar gyfer adolygiad perfformiad rheolwyr buddsoddi.

Tra'n edrych ar gyfathrebu gyda chyflogwyr a rôl yr uned weinyddiaeth codwyd rhai materion ynglyn a chyfathrebu gyda rhai partïon a'r gallu i derbyn data ar amser er mwyn darparu datganiadau ar gyfer rhai sefydliadau mewn amser. Mae'n ymddangos bod hyn wedi cael ei datrys.

Bydd y cynllun gwaith ar gyfer 2016/17 yn cynnwys:

- Datblygiadau mewn pwlio
- Buddsoddiadau
- Y Prisiad Teirblynyddol
- Archwilio a Rheoli Risg
- Hyfforddiant Bellach

Bydd angen rhywfaint o hyblygrwydd er mwyn caniatáu unrhyw adolygiadau gan y SAB neu'r Rheolydd Pensiynau ac yn benodol rôl y Byrddau mewn trefniadau pwlio.

3.4 Hyfforddiant

Cafodd pob Aelod o'r Bwrdd fanylion am y cynllun a'i weinyddiaeth mewn cyflwyniadau gan y Rheolwr Buddsoddi a'r Rheolwr Cyfathrebu.

Yn y cyfarfod cyntaf ym mis Gorffennaf 2015, cynhaliwyd sesiwn yn canolbwyntio ar rôl â chyfrifoldeb y Bwrdd gan Mr Stephen Leed o Investec. Ym mis Medi 2015 gwahoddwyd aelodau'r Bwrdd i Gyfarfod Blynyddol Cyffredinol y Gronfa ac roedd rhai o'r aelodau yn mynychu'r cyflwyniad ar fethodoleg y Prisiad Teirblynyddol.

Yn Hydref 2015 cwblhaodd 4 aelod o'r Bwrdd 3 diwrnod o hyfforddiant sylfaenol ymddiriedolwyr CPLIL a bydd y ddau aelod arall yn cymryd rhan yn 2016. Mae gan yr holl aelodau fynediad at y 'Pensions Toolkit' ar lein.

Roedd y Cadeirydd a chynrychiolydd aelodau yn ymuno â dau aelod o'r Pwyllgor a'r Rheolwr Pensiynau yng Nghynhadledd Ymddiriedolwyr CPLIL Cymdeithas Llywodraeth Leol Blynyddol a oedd yn cyflwyno perspectif lefel uchel ar y materion sydd yn wynebu Awdurodau Pensiwn yn y dyfodol.

3.5 Diolch

Mae'r Cadeirydd yn dymuno diolch i gyd-aelodau'r Bwrdd sydd wedi gwirfoddoli eu hamser i'r rolau newydd ac yn diolch yn arbennig i'r swyddogion am eu didwylledd.

4. Adolygiad o'r Flwyddyn

4.1 Gweinyddu Pensiynau

Cyffredinol a Chyflwyniad

Croeso i fy adroddiad blynyddol cyntaf ers dod yn Reolwr Pensiynau ar 1af Ionawr 2016. Yn 2015 gwelwyd ymddeoliad dau aelod blaenllaw o staff, sef fy rhagflaenydd Gareth Jones ac ein Swyddog Cyfathrebu Susan Edwards. Hoffwn gymryd y cyfle hwn i ddiolch i'r ddau ohonynt am yr holl waith caled a diwyd, ac am yr holl gefnogaeth y maent wedi eu rhoi i staff o fewn yr adran, a chyflogwyr yn y Gronfa Bensiwn, a dymunwn y gorau iddynt yn eu hymddeoliad.

O ganlyniad i'r ymddeoliadau hynny, mae'r adran wedi mynd trwy newidiadau sylweddol o ran staffio, gyda rhai aelodau o staff profiadol yn ysgwyddo dyletswyddau newydd a rhai staff newydd yn cael eu penodi. Hoffwn eich sicrhau y byddaf yn ymdrechu i wneud yn siŵr bod yr adran yn parhau i ddarparu gwasanaeth effeithlon ac o ansawdd i holl aelodau Cronfa Gwynedd.

Mae'r Adran Bensiynau yn cyflogi 13 staff llawn amser parhaol a 2 aelod o staff rhan amser, ac yn ymgymryd â phob agwedd o weinyddu'r Gronfa o ddydd i ddydd e.e. sefydlu cofnodion i aelodau newydd; gwneud newidiadau i gofnodion aelodau fel y maent yn digwydd; cyfrifo buddion gohiriedig; trosglwyddo hawliau pensiwn i mewn ac allan o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL), a thalu buddion ar ôl ymddeoliad a marwolaeth aelodau'r cynllun. Mae'r staff pensiynau yn derbyn hyfforddiant rheolaidd er mwyn sicrhau bod eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o'r CPLIL yn parhau i fod yn gyfredol. Mae nifer o'n staff wedi cwblhau, neu yn y broses o gwblhau eu cymhwyster proffesiynol mewn Gweinyddu a Rheoli Pensiynau trwy'r Chartered Institute of Payroll Professional (CIPP).

Eleni gwelwyd gweinyddiaeth pensiynau yn parhau i addasu i gymhlethdod cynyddol y cynllun, o ganlyniad i newidiadau a gyflwynwyd yn 2014 i'r CPLIL drwy newid o gynllun cyflog terfynol i gynllun Cyfartaledd Cyflog Gyrfa wedi'i Adbrisio (CARE). Mae cyflwyno tâl CARE, ar y cyd â'r angen hefyd i gofnodi tâl pensiynadwy terfynol ar gyfer y gwasanaeth cyn 2014, wedi bod yn her yn wir ar gyfer cyflogwyr a gweinyddwyr y cynllun.

Ebrill 2016 yw'r dyddiad ar gyfer prisiant tair blynedd y gronfa. Pwysleisiwyd pwysigrwydd o dderbyn data glân a chywir i bob cyflogwr yn ogystal â'r angen i gwblhau a dychwelyd y data diwedd flwyddyn erbyn dim hwyrach na 29 Ebrill 2016. Mae adnoddau sylweddol wedi cael ei neilltuo i sicrhau bod y data mor gywir ag y bo modd. Cynhaliwyd fforwm cyflogwyr yn swyddfeydd Cyngor Gwynedd ar 17 Mawrth 2016, er mwyn rhoi cyfle i gyflogwyr y gronfa i drafod y broses prisiant gyda chynrychiolwyr o Hymans Robertson, Actiwari'r Gronfa.

Bydd yr amserlen ar gyfer cwblhau ffurflenni cyfraniad ac anfon datganiadau buddion blynyddol yn fwy llym ar gyfer y flwyddyn sydd i ddod 2016/17. Fel y nodwyd uchod, roedd data cyfraniadau diwedd flwyddyn angen eu dychwelyd erbyn 29 Ebrill 2016, ac roedd angen anfon y datganiadau buddion blynyddol i'r aelodau dim hwyrach na 31 Awst 2016. Hoffwn ddiolch i'r holl gyflogwyr am eu hymdrechion i gydymffurfio gyda'r amserlenni hyn.

Mae'r Adran Bensiynau yn gweinyddu'r CPLIL drwy'r system gyfrifiadurol gweinyddu pensiynau 'Altair', sydd hefyd yn cynnwys rhaglen delweddu dogfennau a gweithdrefnau llif gwaith / tasg. Yn dilyn prynu'r modiwl delweddu dogfennau sy'n cyd fynd gyda'r system 'Altair' mae holl ddogfennau aelodau yn cael ei sganio a'u cadw ar y system ers mis Mawrth 2016.

Partneriaeth Cymru Gyfan

Mae cydweithio gweinyddol yn parhau i gynyddu ar sail Cymru gyfan. Mae pwlio buddsoddiadau wedi bod ar flaen y gad yn y trafodaethau eto eleni, ond hefyd mae nifer o daflenni, cylchlythyrau, a datganiadau buddion blynyddol wedi cael eu cynhyrchu trwy gyfrwng y gweithgor cydweithredol Cymru gyfan. Unwaith eto, mae Gwynedd wedi chwarae rhan flaenllaw wrth ddylunio a chyfieithu y rhan fwyaf o'r dogfennau hyn.

Rheoli Perfformiad

Mae'r Gronfa Bensiwn yn ymroddedig i wella ei ddarpariaeth o wasanaethau a bydd yn adolygu'r mesurau sydd mewn lle i fonitro perfformiad yn flynyddol er mwyn adnabod lle gellir gwneud gwelliannau. Ble mae meysydd o berfformiad gwael yn cael eu nodi, bydd yr adran Pensiynau yn adolygu'r rhesymau dros berfformiad gwael a rhoi prosesau priodol ar waith i geisio gwella'r gwasanaethau yn y dyfodol.

Yn ystod y flwyddyn, mae'r adran wedi cyfathrebu'n rheolaidd gyda'r cyflogwyr perthnasol ynglŷn â phwysigrwydd amseroldeb darparu data terfynu ar gyfer staff sy'n ymddeol neu'n gadael yn gynnar ac rydym yn y broses o weithio gyda chyflogwyr mwyaf y Gronfa i weithredu meddalwedd 'i-Connect' i alluogi trosglwyddo'r data i'r Gronfa mewn ffordd effeithlon ac amserol.

Cyf.	Gweithgareddau Craidd	Perfformiad yn 2015/2016		Ffigyrau cymharol o 2014/2015	
		Nifer o achosion	Cyfartaledd dyddiau a gymerwyd	Nifer o achosion	Cyfartaledd dyddiau a gymerwyd
CD9.01	Cyfartaledd nifer o ddyddiau gwaith a gymerwyd i anfon llythyr dyfynnu trosglwyddiad i mewn	80	12.4	116	13.9
CD9.02	Cyfartaledd nifer o ddyddiau gwaith a gymerwyd i anfon llythyr dyfynnu trosglwyddiadau allan	125	10.6	126	4.8
CD9.03	Cyfartaledd nifer o ddyddiau gwaith a gymerwyd i anfon llythyr yn hysbysu gwerth buddion - amcan	1,603	10.5	1,453	9.1
CD9.04	Cyfartaledd nifer o ddyddiau gwaith a gymerwyd i anfon llythyr yn hysbysu gwerth buddion – gwir werth	641	5.8	531	6.5
CD9.05	Cyfartaledd nifer o ddyddiau a gymerwyd i gydnabod marwolaeth aelod / gweithredol / gohiriedig / pensiynwyr	20	11.5	25	4.9
CD9.06	Cyfartaledd nifer o ddyddiau a gymerwyd i anfon llythyr yn hysbysu gwerth buddion dibynyddion	231	6.9	198	5.8
CD9.07	Prosesu a thalu Pensiynau misol ar amser (ffigwr yn seiliedig ar nifer o daliadau yn Fis 12 bob blwyddyn)	9,022	100%	8,664	100%
CD9.08	Nifer o achosion angen ail daliad oherwydd gamgymeriad yn yr adran.	3	N/A	3	N/A

Newidiadau mewn deddfwriaeth y CPLIL yn ystod 2015/16

Ni fu unrhyw newidiadau sylweddol i ddeddfwriaeth y CPLIL yn ystod 2015/16. Fodd bynnag, mae'r materion canlynol wedi effeithio ar weinyddiaeth y Cynllun:

Rhyddid a Dewis

Cyflwynodd Deddf Cynllun Pensiwn 2015 deddfwriaeth o 6 Ebrill 2015, a oedd yn dileu'r cyfyngiad ar faint o arian mae pobl sy'n talu i mewn i drefniadau pensiwn cyfraniadau diffiniedig (DC) yn gallu cymryd pan fyddant yn ymddeol. Yn ogystal, yn hytrach na phrynu blwydd-dal gyda'u pot pensiwn pan fyddant yn cyrraedd oed ymddeol, maent yn cael y dewis i dynnu eu cynilion pensiwn fel lwmp swm awdurdodedig wedi'i drethu o oedran pensiwn isafswm arferol (fel arfer oed 55).

Er nad yw hyn yn effeithio'n uniongyrchol ar y CPLIL, mae'r Llywodraeth wedi caniatáu i aelodau CPLIL sydd gyda buddion wedi eu rhewi i ddewis trosglwyddo gwerth eu pensiwn CPLIL i drefniant DC fel y gallant gael mynediad at yr arian sydd wedi ei drosglwyddo i'r trefniadau hynny. Os yw'r swm trosglwyddiad yn fwy na £30,000 rhaid i'r Gronfa sicrhau bod yr aelod wedi derbyn cyngor ariannol priodol, annibynnol a'u bod yn ymwybodol o'r risgiau sydd ynghlwm wrth drosglwyddo buddion pensiwn diogel ac wedi eu gwarantu i drefniant mwy anniogel yn ogystal â chadarnhad bod y cynllun newydd yn drefniant pensiwn wedi ei awdurdodi'n briodol cyn y gall trosglwyddiad o'r fath digwydd.

Cynnydd Pensiwn

Mae pensiynau yn cael eu haddasu'n flynyddol o dan y Ddeddf Cynyddu Pensiynau. Ar gyfer 2015/16 y cynnydd llawn oedd 1.2%. Mae buddion pensiwn yn statudol ac yn cael eu gwarantu gan y Senedd. Nid ydynt yn dibynnu ar berfformiad buddsoddi ond bydd yr actiwari yn ystyried pa mor dda y perfformiodd y buddsoddiadau wrth osod cyfradd cyfraniad y cyflogwr yn y prisiad actiwaraidd.

Diwedd Contractio Allan

Fel yr adroddwyd yn flaenorol y llynedd diddymwyd pensiwn sylfaenol y wladwriaeth ac ail bensiwn y wladwriaeth (S2P) ar 5 Ebrill, 2016 a'u disodli gan bensiwn un haen.

Ar gyfer aelodau'r CPLIL, mae hyn wedi golygu cynnydd mewn cyfraniadau Yswiriant Gwladol (YG) i'r aelodau a'u cyflogwyr gan nad yw'r ad-daliad blaenorol a ganiatawyd, i gynlluniau wedi contractio allan o S2P, yn berthnasol mwyach.

Oblygiad arall o ddiweddu'r contractio allan yw bod aelodau o'r holl gynlluniau pensiwn, a oedd gyda statws wedi contractio allan, yn cael Isafswm Pensiwn Gwarantedig (IPG), sy'n ymwneud â rhan o'u pensiwn rhwng 6 Ebrill 1978 a 5 Ebrill, 1997 lle cawsant eu contractio allan. Nid yw'r IPG yn swm ychwanegol ond yn swm y mae'n rhaid i'r Cynllun sicrhau sy'n o leiaf hafal i'r pensiwn CPLIL mae'r aelodau yn derbyn ar eu Hoedran Pensiwn y Wladwriaeth.

Er mwyn sicrhau bod cofnodion cynlluniau pensiwn yn cysoni â rhai Cyllid a Thollau EM, mae cynlluniau pensiwn sydd wedi contractio allan yn flaenorol, gan gynnwys y CPLIL, yn gorfod cynnal ymarfer i sicrhau bod y wybodaeth gywir yn cael ei gynnal ar gofnodion aelodau. Mae'n rhaid i'r ymarferiad cysoni gael ei gwblhau erbyn Rhagfyr 2018 ac wedi hynny ni fydd Cyllid a Thollau EM yn ymateb mwyach i unrhyw ymholiadau mewn perthynas â'r IPG.

Mae’r ymarfer hwn yn un heriol a bydd angen gwaith sylweddol i sicrhau nad yw'r Gronfa yn cael ei adael gyda rhwymedigaethau diangen. Felly, mae'r Gronfa ar hyn o bryd yn cyflogi tri aelod o staff ychwanegol dros dro (dau lawn amser ac un rhan amser) i ddelio'n benodol â'r cymod hwn.

Diwygio Treth

Mae'r blynyddoedd diwethaf wedi gweld camau mawr yn cael eu cymryd gan y Llywodraeth i leihau lwfansau di-dreth ar groniad pensiwn.

Mae'r Lwfans Blynyddol (LB), sef cyfanswm y gall unigolyn ei ddal yn eu holl gynilion pensiwn, wedi gostwng i £1.25m o 6 Ebrill 2014, ac yna wedi gostwng i £1m o 6 Ebrill 2016. Fel gyda gostyngiadau blaenorol i'r LB, mae Cyllid a Thollau EM wedi cynnig amddiffyniadau fel y gall unrhyw un a effeithir gan y gostyngiad wneud cais i ddiogelu buddiannau pensiwn a enillwyd yn flaenorol.

Yn ogystal, mae Cyllid a Thollau EM hefyd yn cyfyngu ar faint y gall y cyfanswm gwerth buddion pensiwn person gynyddu mewn blwyddyn. Mae terfyn y Lwfans Blynyddol wedi ei leihau i £40,000 gydag effaith o 1 Ebrill 2014, a arhosodd ar y lefel hon ar gyfer 2015/16 ac mae hyn wedi arwain at fwy o aelodau yn dod yn atebol i daliadau treth ar y swm dros ben a gronnwyd. Fy mwriad i ydi cynnal seminar ar y pwnc pwysig hwn tuag at ddiwedd 2016 neu ddechrau 2017.

Cod Ymarfer Y Rheoleiddiwr Pensiynau

Daeth Cod Ymarfer Gwasanaeth Cyhoeddus y Rheoleiddiwr Pensiynau (Llywodraethu a Gweinyddu Cynlluniau Pensiwn y Gwasanaeth Cyhoeddus) i rym ar 1 Ebrill 2015. Mae'r cod yn darparu’r Cronfeydd CPLIL gyda chrynodeb o'u dyletswyddau llywodraethu a gweinyddu allweddol a safonau ymddygiad, cadw cofnodion ac ymarfer a ddisgwylir gan y Rheoleiddiwr Pensiynau.

Cyfathrebu

Yn ystod 2015/16, mae'r Gronfa wedi parhau i ddatblygu'r ffordd y mae'n cyfathrebu â'i rhandaliadau. Y gweithgareddau cyfathrebu allweddol oedd:

- Dosbarthu Datganiadau Buddion Blynyddol i aelodau actif a gohiriedig.
- Cylchlythyrau wedi eu hanfon at aelodau actif, aelodau gohiriedig, ac aelodau sy'n bensiynwyr.
- Cyfarfodydd ymgynghorol blynyddol i drafod Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon y Gronfa ac i gyfathrebu materion strategol a newidiadau deddfwriaethol sylweddol i'r staff gweithredol.
- Hyfforddiant a chyfarfodydd gyda staff gweithredol a chyflogwyr o ran y newidiadau sy’n effeithio’r CPLIL.
- Parhau i gydweithredu â Chronfeydd Pensiwn eraill Cymru i gynhyrchu deunydd cyfathrebu allweddol, a thrwy hynny rannu arbenigedd a chostau.
- Gwefan y Gronfa (www.cronfabensiwngwynedd.org.uk), sy'n cwmpasu pob agwedd ar y CPLIL ar gyfer ei aelodau actif, aelodau sy'n gynghorwyr, aelodau gohiriedig, pensiynwyr a'u dibynyddion.

Gwefan y Gronfa

Mae'r wefan yn darparu mynediad at ffurflenni pensiwn a llenyddiaeth ar-lein i'r aelodau, sy'n cynorthwyo i leihau costau argraffu a phostio'r Gronfa.

Mae gwasanaeth Hunan wasanaeth Aelodau Cronfa Bensiwn Gwynedd hefyd yn arf gwerthfawr i aelodau. Ar ôl cofrestru i wefan ddiogel maent yn gallu:

- Gweld a diweddaru eu manylion personol a newid cyfeiriad
- Cael gwybod faint y byddant yn ei dderbyn wrth ymddeol
- Cyfrifo'r swm o lwmp swm ychwanegol y gallant ei gymryd wrth ymddeol
- Gweld hanes eu gwasanaeth, gan gynnwys unrhyw wasanaeth sydd wedi'i drosglwyddo i mewn
- Gweld manylion y buddiolwyr a enwebwyd

Mae'r adran hunan wasanaeth y wefan hefyd yn helpu i leihau costau ar gyfer y gwasanaeth Pensiynau gyda llai o amcangyfrifon yn gorfod cael eu cyfrifo gan staff y gwasanaeth. Wrth i'r systemau datblygu, disgwylir y bydd datganiadau buddion blynyddol, cylchlythyrau a gohebiaeth a anfonir at aelodau yn cael eu llwytho ar y wefan Hunan Wasanaeth Aelodau, yn hytrach nag anfon copi papur yn y post, sydd unwaith eto yn cynorthwyo i leihau costau argraffu a phostio'r Gronfa.

Mae'r wefan hefyd yn cynnwys adran bwrpasol i'r cyflogwyr sy'n cynnwys gwybodaeth sylweddol, gan gynnwys ffurflenni safonol mae'r cyflogwyr angen i weinyddu'r CPLIL.

Hirhoedledd

Yn olaf, gan fod ystadegau yn dangos ein bod yn byw yn hirach, mae cost o dalu allan pensiynau o dan fwy o graffu nag erioed o'r blaen. Y nifer o bensiynwyr a dalwyd ar system gyflogres pensiwn Gwynedd 16 mlynedd yn ôl ar 31^{ain} Mawrth 2000 oedd 5562, gyda chost o £1,329,219 y mis, a phensiwn ar gyfartaledd o £239 y mis. Wrth edrych ar y data ar 31^{ain} Mawrth 2016, mae cyfanswm nifer o bensiynwyr wedi cynyddu i 9022, gyda'r gost fisol wedi cynyddu i £3,288,579 y mis, gyda phensiwn misol ar gyfartaledd o £365 y mis. Mae hynny'n cynrychioli cynnydd o 62% yn y nifer o bensiynwyr, a chynnydd o 247% yn y gost.

Nicholas Hopkins
Rheolwr Pensiynau

4.2 Prisiad Actiwaraidd

Mae'r prisiad actiwaraidd teirblynyddol nesaf yn cael ei seilio ar sefyllfa y gronfa ar 31 Mawrth 2016. Mae'r broses yn cymryd lle yn ystod 2016/17 gyda canlyniadau ar gyfer bob cyflogwr ar gael bellach ymlaen yn 2016. Mae'r canlyniadau'n darparu sylfaen cyfraniadau cyflogwyr o 1 Ebrill 2017 i 31 Mawrth 2020.

Bydd canlyniadau darpar gyflogwyr unigol ar gael yn gynnar ym mis Tachwedd a chynhelir fforwm ar gyfer holl gyflogwyr y gronfa ar 10 Tachwedd lle bydd yr actiwari ar gael i gyflwyno'r canlyniadau ac ateb cwestiynau. Mae'r sesiwn hon yn ddefnyddiol iawn ac rydym yn argymell i bob cyflogwr ddanfon o leiaf un cynrychiolydd.

4.3 Cydweithio Cronfeydd Pensiwn Cymru

Ers rhai blynyddoedd erbyn hyn rydym wedi adrodd ar y cydweithio rhwng yr wyth Gronfa Bensiwn Llywodraeth Leol yng Nghymru. Dechreuodd fel prosiect i Gymru cyn gofynion diweddar y Llywodraeth i pwlio buddsoddiadau. Roedd casgliad prosiect Cymru yn datgan bod modd gwneud arbedion sylweddol ar ffioedd buddsoddi wrth ddefnyddio llai o reolwyr dros gronfeydd Cymru. Erbyn Chwefror 2016 roedd cytundeb i gefnogi gwaith pellach i:

- Ymchwilio cyfleoedd am ffioedd llai ar gyfer buddsoddiadau goddefol
- Asesiad ar y cyd ar yr achos busnes dros fframweithiau pwlio ar gyfer buddsoddiadau eraill

Cwblhawyd y broses i apwyntio un rheolwr goddefol yn Ebrill 2016 a chyflawnwyd arbedion sylweddol ar draws y cronfeydd sydd yn dal buddsoddiadau goddefol, gan gynnwys Cronfa Bensiwn Gwynedd.

Mae gwaith ar fframweithiau pwlio eraill wedi cyrraedd y cam lle mae ymgynghorwyr wedi cael eu hapwyntio i symud yr achos busnes manwl ymlaen ar ran yr wyth cronfa yng Nghymru. Yn ystod y broses dethol ymgynghorwyr, roedd yr Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol (DCLG) yn cynnal ymgynghoriad ar ofyniad i gronfeydd llywodraeth leol yn Lloegr a Chymru i pwlio eu buddsoddiadau er mwyn creu pyllau sydd o leiaf gwerth £25m. Danfonwyd cyflwyniad pwl mwy manwl at DCLG yn Gorffennaf 2016. Er bod pwl Cymru yn llai na £25m, mae'r Llywodraeth wedi cytuno gellir parhau fel un o'r pyllai.

Y camau nesaf fydd sefydlu model llywodraethu ar gyfer y pwl ac apwyntio contractwr i ddarparu'r cerbyd buddsoddi cydweithio (CIV) ar gyfer buddsoddiadau'r pwl.

4.4 Safon Cyfrifeg Rhyngwladol 19 (SCR19) a Safon Adrodd Ariannol 17 (SAA17)

Diffiniad o SCR19

Mae SCR19 yn diffinio sut dylid dangos asedau ac ymrwymiadau cynllun pensiwn i bwrpas adrodd mewn cyfrifon ariannol, gan nodi fod rhaid datgelu unrhyw ddiffyg neu ormodedd yn llawn ar y fantolen ariannol, gydag unrhyw symudiad yn cael ei ddangos yn y cyfrif elw a cholled flynyddol. Mae SCR19 yn berthnasol i gyrff sydd yn gorfod adrodd o dan SAAR. Mae hyn wedi effeithio'r cyrff ar yr atodlen yn y Gronfa Bensiwn sydd yn rhan o gyfrifon y Llywodraeth, sef Cyngor Gwynedd, Cyngor Sir Ynys Môn, Cyngor Sir Fwrdeistrefol Conwy a'u hysgolion sylfaenol, Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri, Chomisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru a Gyrfaoedd Cymru. Roedd dau o'r cyflogwyr llai angen adroddiadau IAS19 hefyd. Mae'r cyflogwyr eraill yn parhau i adrodd yn unol â gofynion SAA17.

Cyfrifo am SCR19 a SAA17

Mae mabwysiadu'r SCR19 neu SAA17 yn golygu bod rhaid i gyflogwyr adnabod yr ased neu ddiffyg net, ynghyd â'r reserf pensiynau, yn y fantolen. Hefyd, rhaid iddynt gofnodi yn y cyfrif refeniw cyfunol y symudiadau yn yr ased neu ddiffyg sy'n perthyn i gynllun buddion diffiniedig.

Adroddiadau SCR19 a SAA17 ar 31/03/2016

Yn Ionawr 2016, aethpwyd ati i gasglu'r data angenrheidiol er mwyn i'r Actiwari gael cyfrifo'r wybodaeth SCR19 neu SAA17 unigol ar gyfer cyflogwyr y Gronfa. Gyrrwyd mwyafrif yr adroddiadau i'r cyflogwyr rhwng y 6^{ed} a'r 9^{fed} o Fai 2016.

Canlyniadau SCR19 a SAA17 fel ar 31/03/2016

Bydd canlyniadau pob cyflogwr yn adlewyrchu eu hamgylchiadau penodol eu hunain. Felly, dylid ystyried y diweddariad hwn fel arweiniad eglurhaol i'r prif faterion sydd yn effeithio mwyafrif y cyflogwyr, yn hytrach nag esboniad manwl o brofiad bob cyflogwr.

Mae'n debyg bod sefyllfa'r fantolen ar gyfer y cyflogwr nodweddiadol wedi gwella yn ystod 2015/16. Mae hyn fel canlyniad i godiad yn y gyfradd disgownt net dros y cyfnod hwn, ac mae'r effaith positif wedi gorbwyso'r dychweliadau is a disgwylir o'r asedau.

Mae'r gost i Elw a Cholled yn cael ei seilio ar gyflwr ariannol ar ddechrau'r flwyddyn h.y. tybiaethau ar 31 Mawrth 2015. Dylai'r gost gwasanaeth a chost llôg net ar gyfer 2015/16 fod gyffelyb yn fras i'r tafluniadau a wnaethpwyd yn adroddiadau 2015.

Caroline Roberts

Rheolwr Buddsoddi

5. Tueddiadau Diweddar

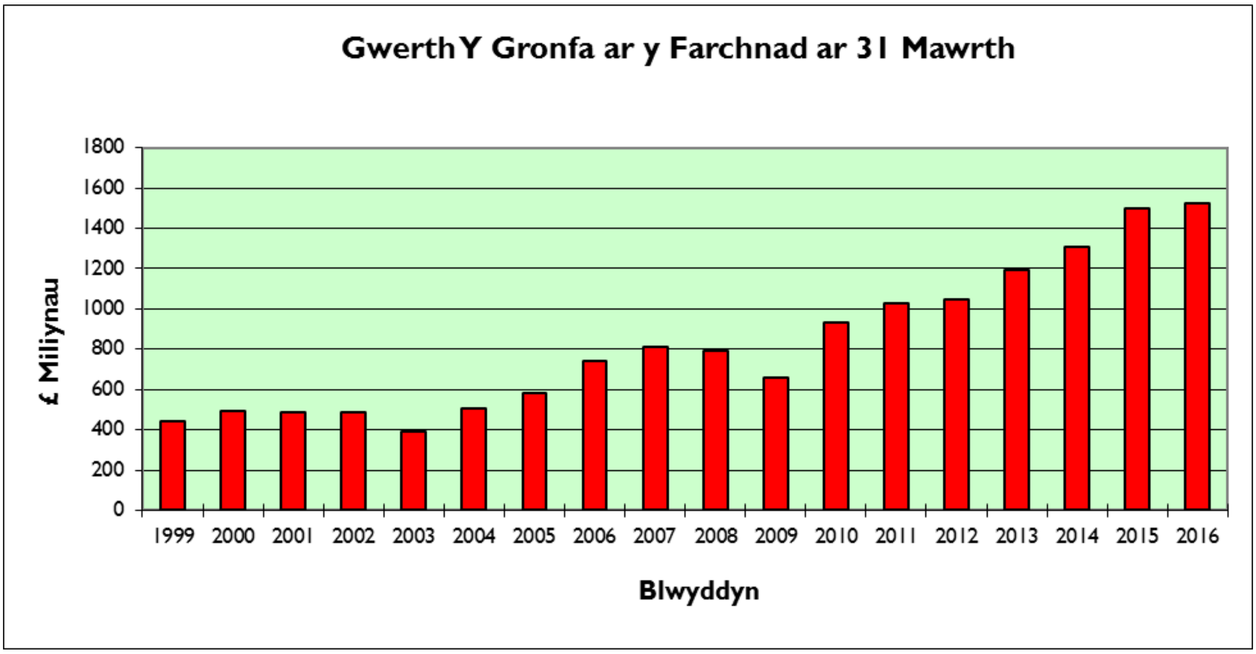

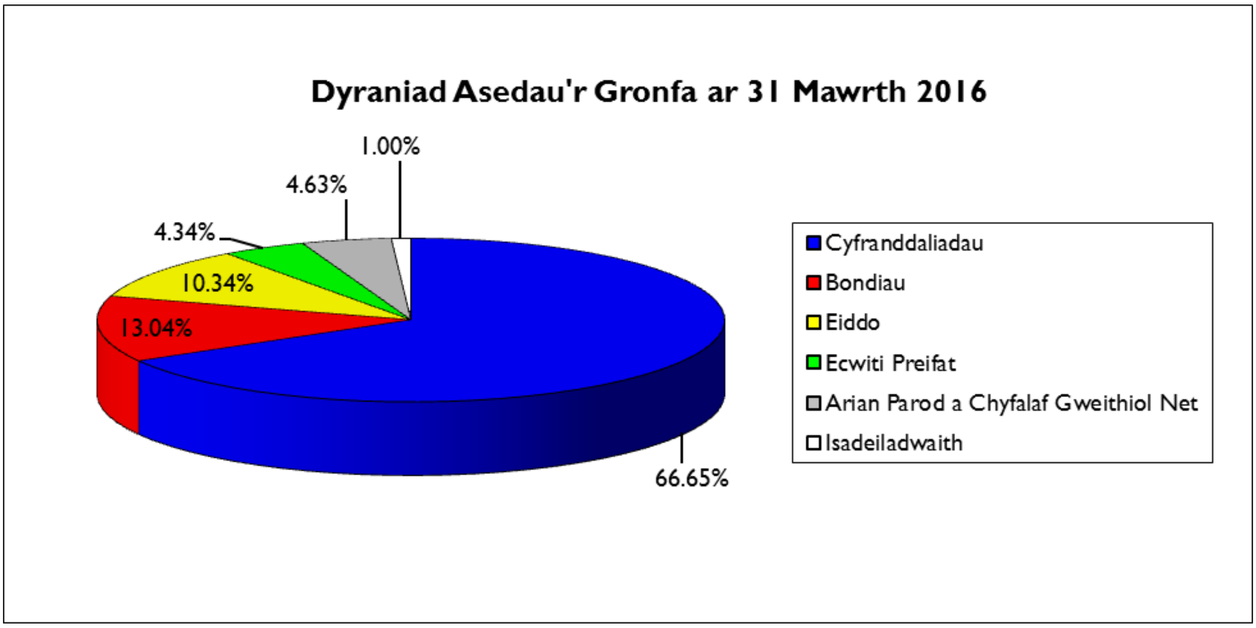

6. Adroddiad Rheoli

6.1 Gweinyddiaeth y Cynllun

Cyffredinol

Ceir y sylfaen ar gyfer y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) yn Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 (fel ei diwygiwyd) a'r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Darpariaethau Trosglwyddo, Arbedion a Newidiad) 2014 (hefyd fel ei diwygiwyd).

Mae Cyngor Gwynedd yn gweinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd ar gyfer ei weithwyr ei hun ynghyd â gweithwyr 23 o gyrff eraill sydd ar yr atodlen (gan gynnwys 2 Awdurdod Lleol) a 17 o gyrff a ganiateir. Nid yw athrawon yn dod o dan y Gronfa hon ac mae darpariaethau gwahanol ar eu cyfer hwy. Telir am y Gronfa trwy gyfraniadau gan weithwyr a chyflogwyr, ynghyd ag incwm buddsoddi.

O Ebrill 2014 pennir cyfradd cyfrannu gweithwyr mewn bandiau yn ôl eu gwir gyflog wedi ei gynyddu gyda'r lefel chwyddiant blynyddol. Gellir gweithwyr dewis talu cyfraniadau hanner cyfradd er mwyn cronni buddion personol cyfradd hanner mewn cynllun o'r enw 50/50, mae buddion marwolaeth a dibynyddion yn dal ar gyfradd lawn. Dangosir y bandiau ar gyfer Ebrill 2016 - Mawrth 2017 yn y tabl isod:

Amrediad Cyflog	Graddfa Cyfraniad prif gynllun	Graddfa Cyfraniad cynllun 50/50
Hyd at £13,600	5.5%	2.75%
£13,601 - £21,200	5.8%	2.9%
£21,201 - £34,400	6.5%	3.25%
£34,401 - £43,500	6.8%	3.4%
£43,501 - £60,700	8.5%	4.25%
£60,701 - £86,000	9.9%	4.95%
£86,001 - £101,200	10.5%	5.25%
£101,201 - £151,800	11.4%	5.7%
Mwy na £151,801	12.5%	6.25%

Mae cyflogwyr yn cyfrannu at y cynllun ar raddfa wedi ei asesu'n deirflynyddol gan Actiwari'r Gronfa, neu pan mae newid sylweddol mewn aelodaeth neu broffil y cyflogwr. Mae cyflogwyr yn dal i dalu cyfradd llawn ar gyfer aelodau sydd yn dewis yr opsiwn 50/50 neu ar dâl llai oherwydd salwch.

Buddion

Mae'r CPLIL yn darparu buddion sylweddol i aelodau yn seiliedig ar ddau gynllun ar wahan. Mae trefniant cyflog terfynol, sydd yn cynnwys dau gyfradd cronni, a CARE (Enillion Cyfartaledd Gyrfa a Ailbriswyd) a ddaeth i rym ar 1 Ebrill 2014. Isod fe restrir crynodeb byr o sut mae'r prif fuddion yn cael eu cronni o dan y ddau drefniant.

Ar gyfer yr elfen buddion cyflog olaf bydd buddion fel arfer yn seiliedig ar ddau ffactor sef: hyd y gwasanaeth y talwyd cyfraniadau i'r cynllun, a geir ei adnabod fel "Cyfanswm Aelodaeth", a'r cyflog yr oedd y cyfraniadau yn seiliedig arno (fel arfer y 12 mis olaf o wasanaeth), a geir ei adnabod fel "Cyflog Olaf".

Bydd y rhan CARE mewn ffurf 1/49ain a chyfrifwyd ar wir gyflog pensiynadwy bob blwyddyn sydd yn cael eu ailbrisio yn flynyddol.

- **Pensiwn Blynyddol**
  Mae'r cyfrifiad ar gyfer pensiwn safonol blynyddol yn seiliedig ar y fformiwla isod:

  Cyflog Olaf x 1/80 x Cyfanswm Aelodaeth i 31 Mawrth 2008; plws
  Cyflog Olaf x 1/60 x Cyfanswm Aelodaeth o 1 Ebrill 2008 i 31 Mawrth 2014; plws
  Y pensiwn CARE wedi ei cronni ac ailbrisio ar y blynyddoedd o 1 Ebrill 2014 ymlaen

Unwaith bydd y pensiwn yn cael ei dalu bydd yn cynyddu bob mis Ebrill yn unol â'r Mynegai Prisiau Prynwyr.

- **Lwmp Swm**
  Hefyd mae hawl derbyn lwmp swm yn ddi-dreth ar aelodaeth i 31 Mawrth 2008, wedi ei gyfrifo ar sail y fformiwla isod:

  Cyflog Olaf x 3/80 x Cyfanswm Aelodaeth i 31 Mawrth 2008 yn unig

- **Newid Buddion**
  Mae dewis cyfnewid rhan o'r pensiwn er mwyn cynyddu'r lwmp swm dros ben y fformiwla a ddangosir uchod, ond o fewn cyfyngiadau Cyllid a Thollau ei Mawrhydi (HMRC).

Pensiynau Cynghorwyr
Mae'r cynllun hefyd yn caniatáu mynediad i Aelodau. Seilir y pecyn buddion ar fformiwla'r cynllun am bensiwn a lwmp swm cyn Ebrill 2008 fel y gwelir uchod, ond defnyddir Cyflog Cyfartalog Gyrfa yn lle Tâl Terfynol. Dyma'r sefyllfa o hyd ar gyfer aelodau cynghorwyr, hyd yn oed ar ôl cyflwyno'r prif gynllun newydd o Ebrill 2014. Ni chaiff Cynghorwyr newydd ymuno a'r CPLIL yn **Lloegr** a bydd yn rhaid i Aelodau Cynghorwyr adael y cynllun pan fydd eu cyfnod yn y swydd wedi dod i ben.

Ymddeoliad Salwch
Os oes gan aelod o leiaf 2 flynedd o gyfanswm aelodaeth, a bod meddyg cofrestredig annibynnol a gymeradwywyd gan yr awdurdod gweinyddu yn tystio ei fod yn barhaol anabl i wneud ei swydd, neu unrhyw swydd debyg gyda'r cyflogwr, bydd yn derbyn pensiwn ac os yn dewis cyfnewid pensiwn lwmp swm yn rhydd o dreth yn syth.

Mae'r buddion sy'n daladwy yn dibynnu ar yr haen o ymddeoliad salwch a ddyfarnwyd:

Haen 1
Os yw'r aelod yn annhebygol o fod yn gallu ymgymryd â gwaith cyflogedig cyn eu Hoedran Pensiwn Arferol (OPA), bydd y buddion salwch yn seiliedig ar y pensiwn y maent eisoes wedi cronni yn eu cyfrif pensiwn ar ddyddiad gadael y cynllun yn ogystal â'r pensiwn y byddent wedi adeiladu, wedi'i gyfrifo ar dâl pensiynadwy tybiedig, pe baent wedi bod yn brif adran y cynllun nes iddynt gyrraedd eu OPA.

Haen 2
Os yw'r aelod yn annhebygol o fod yn gallu ymgymryd â gwaith cyflogedig o fewn 3 blynedd o adael, ond maent yn debygol o fod yn gallu ymgymryd â chyflogaeth o'r fath cyn eu OPA, mae'r buddion salwch yn seiliedig ar y pensiwn y maent eisoes wedi cronni yn eu cyfrif pensiwn ar ddyddiad gadael y

cynllun ynghyd â 25% o'r pensiwn y byddent wedi adeiladu, wedi'i gyfrifo ar dâl pensiynadwy tybiedig, pe baent wedi bod yn brif adran y cynllun nes iddynt gyrraedd eu OPA.

Haen 3
Os yw'r aelod yn debygol o fod yn gallu ymgymryd â gwaith cyflogedig o fewn 3 blynedd o adael, neu cyn eu OPA os yn gynt, bydd y buddion salwch yn seiliedig ar y pensiwn y maent eisoes wedi cronni yn eu cyfrif pensiwn wrth adael. Bydd y buddion hyn yn cael eu hatal ar ôl 3 blynedd, neu'n gynharach os yw'r aelod mewn swydd gyflogedig neu'n dod yn alluog i gyflogaeth o'r fath, ar yr amod nad ydynt wedi cyrraedd eu OPA erbyn hynny. Os bydd y taliad yn cael ei stopio bydd fel arfer yn daladwy unwaith eto o OPA.

Mae gwaith cyflogedig yn golygu gweithio am ddim llai na 30 awr yr wythnos am gyfnod o ddim llai na 12 mis.

Ymddeoliad Cynnar
Os yw cyfanswm aelodaeth yn 2 flynedd neu fwy, gall aelod ddewis ymddeol a derbyn ei fudd CPLIL unrhyw adeg ar ôl 55 oed; er hynny gall taliad cyn oed ymddeol arferol olygu lleihad actiwariadd er mwyn talu am y rhyddhad buan, ac os ar ôl oed buddion pensiwn arferol gellir cael codiad actiwaraidd oherwydd taliad hwyr.

Buddion Gohiriedig
Mae aelodau sy'n gadael gyda 2 flynnedd aelodaeth yn cael buddion gohiriedig, fel a'i cyfrifwyd ym mharagraff 'Buddion', ond i'r buddion gael eu gohirio a'u cynyddu gyda'r mynegai, hyd nes gwneir taliad unrhyw amser ar ôl oedran 55. Neu mae'n bosib trosglwyddo swm sy'n cyfateb i'r buddion i gynllun pensiwn arall.

Bydd aelodau sy'n gadael gyda chyfanswm aelodaeth o lai na 2 flynedd a dim hawliau CPLIL bellach, yn cael ad-hawlio'u cyfraniadau, llai treth ac unrhyw premiwm 'contracting out' perthnasol.

Marw Mewn Gwasanaeth
Mae lwmp swm o dair gwaith Cyflog Terfynol yn daladwy, waeth pa mor hir oedd yr aelodaeth. Ar gyfer gweithwyr rhan-amser, tydi'r Cyflog Terfynol ddim yn cael ei gynyddu i'w raddfa gyfatebol llawn amser.

Yn ychwanegol, gellir buddion goroeswyr yn cael ei dalu i'r priod, neu bartner, gyda buddion i unrhyw blant sy'n ddibynnol hefyd yn daladwy yn amodol ar feini prawf penodol, yn seiliedig ar oedran ac os mewn addysg llawn amser.

Marw ar ôl Ymddeol
Mae taliadau pensiwn yn dod gyda gwarant deng mlynedd, ac felly os yw marwolaeth yn digwydd o fewn deng mlynedd o'r ymddeoliad a chyn oedran 75 gellir talu grant marwolaeth ar y gweddill y pensiwn heb ei dalu hyd at yr uchafswm a buasai wedi ei talu hyd at oedran 75.

Fel gyda marwolaeth mewn gwasanaeth, mae pensiynau priod a phartner yn daladwy am oes tra bod pensiynau i blant cymwys yn daladwy o dan yr un amodau fel Marw mewn Gwasanaeth.

6.2 Sefyllfa Actiwaraidd

Cyffredinol

Ar 31ain Mawrth 2013 cafodd y Gronfa ei phrisio ddiwethaf (ar Fawrth 31ain 2010 cyn hynny), ac mae angen i'r Gronfa fod yn ddigonol i gwrdd â'i hymrwymiadau.

Dull a Rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd

Y dulliau actiwaraidd a ddefnyddiwyd yn y Prisiant oedd y "Dull Uned Amcanol" ar gyfer y gronfa gyfan ac ar gyfer cyflogwyr sy'n parhau i dderbyn aelodau newydd i'r gronfa â'r "Dull Cyrraedd Oed" ar gyfer cyflogwyr sydd ddim yn derbyn aelodau newydd i'r gronfa. Y prif ragdybiaethau ariannol a fabwysiadwyd adeg prisio oedd:

	% y flwyddyn
Cyfradd Disgownt	4.7%
Codiadau Cyflog (heb gynnwys incrementau)*	4.3%**
Chwyddiant / Codiadau Pensiwn	2.5%

* Ychwanegu lwfans ar gyfer codiadau cyflog dyrchafiad

**1% ar gyfer 2013/14, 2014/15 a 2015/16, dychwelyd i 4.3% wedyn.

Y Canlyniadau

Prif amcan cyllido'r Gronfa ydi gofalu bod asedau'r Gronfa yn ddigonol ar gyfer talu buddion aelodau fel y maent yn cronni. Pan fydd asedau'r Gronfa yn hafal i'w hymrwymiadau, yna dywedir bod lefel gyllido'r Gronfa yn 100%. Yn yr adroddiad prisiant ar gyfer 31 Mawrth 2013 a gafodd ei gyhoeddi ar 31 Mawrth 2014 gan Hymans Robertson, roedd y lefel Cyllido yn 85% (o'i gymharu â 84% ar 31 Mawrth 2010) ac roedd diffyg cyllido o £210m. Gwerth marchnad yr asedau ar y dyddiad prisio oedd £1,195m ac aseswyd bod yr ymrwymiadau yn £1,405m.

Mae'r tabl canlynol yn gosod allan canlyniadau prisio'r Gronfa gyfan:

	£m
Ymrwymiadau Net:-	
Aelodau Gweithredol	699
Pensiynwyr Gohiriedig	185
Pensiynwyr	521
Cyfanswm Net Ymrwymiadau	**1,405**
Cyfanswm Gwerth yr Asedau	**1,195**
Gweddill (Diffyg)	**(210)**
Lefel Gyllido	**85%**

Cyfradd Gyffredin y Cyfraniadau (CGC)

Y CGC taladwy ydi cost buddion y dyfodol ar ôl eu cronni, wedi'u cynyddu â swm, i ddod â'r lefel gyllido yn ôl i 100% dros gyfnod o hyd at 20 mlynedd fel y gosodwyd allan yn y Datganiad Strategaeth Cyllido. Yn seiliedig ar lefel gyllido'r Gronfa ar 31 Mawrth 2013, y gyfradd a osodwyd ar gyfer cyfraniad gwasanaeth i'r dyfodol oedd 18.3% gyda 5.6% arall ei angen i gyllido diffyg gwasanaeth y gorffennol. Y cyfraniad gan bob cyflogwr ydi'r CGC ynghyd ag addasiad unigol os yw hynny'n briodol i adlewyrchu amgylchiadau unigol pob cyflogwr.

6.3 Trefniadau Gweinyddol a Chadw

Llywodraethu

Gweinyddir y Gronfa o fewn y fframwaith a sefydlwyd gan statud, sy'n datgan mai Cyngor Gwynedd yw'r awdurdod gweinyddol.

Polisïau Llywodraethu

Mae'r Datganiad Polisi Llywodraethu a'r Datganiad Cydymffurfiad a'r Drefn Lywodraethol yn nodi trefniadau llywodraethol y Gronfa Bensiwn.

Gweler copïau ar safle we'r Gronfa Bensiwn.

Cyngor Arbenigol

Mae Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn gorfodi'r Cyngor i sicrhau cyngor arbenigol ar fuddsoddi. Darperir y cyngor hwn gan ymgynghorydd annibynnol o gwmni Hymans Robertson (ymgynghorwyr y Gronfa) sy'n ymuno â'r Pwyllgor Pensiynau er mwyn monitro'r Rheolwyr Buddsoddi. Bydd ymgynghorydd o Hymans yn bresennol ym mhob cyfarfod chwarterol gyda'r Rheolwyr Buddsoddi.

Rheolwyr Buddsoddi

Dros gyfnod yr adroddiad hwn roedd 5 Rheolwr Buddsoddi fel a ganlyn: BlackRock, Fidelity International (Fidelity), Insight Investment (Insight), Veritas a Partners Group. Mae'r gronfa hefyd wedi gwneud buddsoddiad uniongyrchol gyda Cronfa Eiddo Lothbury, Cronfa Eiddo Pensiwn Threadneedle, Cronfa Eiddo UBS Life a Cronfa UBS Central London Office Value Added.

Dangosir y dyraniad targed asedau'r Gronfa yn y tabl isod. Buddsoddir mewn is-adeiladwaith dros gyfnod o amser ac felly nid yw'r gwir ddyraniad wedi cyrraedd y targed yn ystod y flwyddyn.

Mae meincnod amcan y Gronfa fel a ganlyn:

Rheolwr	**%**
BlackRock	29.5
Veritas	19.0
Fidelity	19.0
Insight	15.0
UBS / Lothbury / Threadneedle / BlackRock (Eiddo yn unig)	10.0
Partners – Ecwiti Preifat	5.0
Partners – Is-adeiladwaith	2.5
Cyfanswm	100.0

Ceidwaid

Mae gan rai o'r rheolwyr buddsoddi geidwaid cysylltiedig sy'n dal asedion eu rhan nhw o'r portffolio. Mae'r rheolwyr a'u ceidwaid cysylltiedig fel a ganlyn:

- Ceidwad BlackRock yw Banc JP Morgan Chase;
- Ceidwad Fidelity hefyd yw Banc JP Morgan Chase;
- Ceidwad Insight yw Cwmni'r Northern Trust;

Gan nad oes gan un rheolwr buddsoddi geidwaid cysylltiedig, mae'r Pwyllgor Pensiynau wedi penodi:

- Cwmni Northern Trust fel ceidwad ar gyfer yr asedau a reolir gan Veritas.

Mae Lothbury, Threadneedle a UBS y tri cwmni yr ydym wedi gwneud buddsoddiad uniongyrchol a hwy, yn defnyddio Cwmni'r Northern Trust fel eu ceidwad hwy.

Nid yw Partners Group yn cael eu cynnwys yn nhrefniadau cadw'r Gronfa.

Trefniadau Gweinyddol

Mae trefniadau gweinyddol yn sicrhau bod y trosglwyddiadau hynny sydd yn digwydd, rhwng y Rheolwyr Buddsoddi a'r Cyngor, yn gorfod cael eu hawdurdodi gan lofnodion dau o'r swyddogion a enwir ar restr llofnodion awdurdodedig y Gronfa Bensiwn.

Dyraniad Asedau

Prif benderfynydd perfformiad hirdymor y Gronfa ydi dyraniad strategol yr asedau. Yn dilyn y dyraniad i is-adeiladwaith dyraniad strategol asedau'r Gronfa ydi 72.5% cyfranddaliadau, 15% bondiau'r DU, 10% eiddo a 2.5% is-adeiladwaith. Yn ystod y flwyddyn newidwyd dyraniad strategol yr asedau i gynnwys ecwiti goddefol sydd yn cael eu mesur yn erbyn meincnod mynegai sylfaenol. Mae'r dau dabl isod yn dangos dyraniad meincnod y Gronfa ar ddechrau'r flwyddyn a'r dyraniad diwygiedig yn dilyn y newid.

Mae'r tabl canlynol yn dangos dyraniad meincnod y Gronfa yn dilyn y newid yn ystod 2015/16.

	BlackRock Cap Marchnad %	**BlackRock Sylfaenol %**	**Veritas %**	**Fidelity %**	**Insight %**	**UBS/Thread-needle/ Lothbury/ BlackRock Property %**	**Partners Group %**	**Cyfanswm %**
Canran o'r Gronfa	**22.5**	**7.0**	**19.0**	**19.0**	**15.0**	**10.0**	**7.5**	**100.0**
Cyfranddaliadau'r DU	**69.0**	**10.3**	**7.5**	**7.5**	**-**	**-**	**-**	**19.5**
Cyfranddaliadau Tramor	**31.0**	**89.7**	**92.5**	**92.5**	**-**	**-**	**-**	**48.0**
Gogledd America	0.0	50.3	54.1	54.1	-	-	-	22.5
Ewrop ac eithrio'r DU	11.0	22.3	15.9	15.9	-	-	-	10.0
Siapan	5.0	10.9	7.4	7.4	-	-	-	5.0
Basn y Pasiffig	5.0	6.0	4.2	4.2	-	-	-	4.5
Marchnadoedd sy'n Datblygu	10.0	0.2	10.8	10.8	-	-	-	6.0
Ecwiti Preifat	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**66.7**	**5.0**
Cyfanswm Cyfranddaliadau	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**-**	**-**	**66.7**	**72.5**
Bondiau'r DU	-	-	-	-	100.0	-	-	15.0
Cyfanswm Bondiau	**-**	**-**	**-**	**-**	**100.0**	**-**	**-**	**15.0**
Eiddo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**100.0**	**-**	**10.0**
Is-adeiladwaith	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**33.3**	**2.5**
Cyfanswm	**100.0**		**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**

6.4 Pwerau Buddsoddi

Pwerau Buddsoddi

Mae’r prif bwerau i fuddsoddi yn Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009 fel ei newidiwyd. Mae’r rhain yn caniatáu amrywiaeth o fuddsoddi arian y Gronfa nad oes mo’i angen ar unwaith i dalu pensiynau a buddiannau eraill.

Cyfyngiadau Buddsoddi

Nodir cyfyngiadau cyfredol Gwynedd yng ngholofn (A), isod. Fodd bynnag, mae'r rheoliadau yn caniatáu awdurdodau gweinyddol i gynyddu'r cyfyngiadau i'r rhai a nodir yng ngholofn (B), isod:

	Cyfyngiadau Cyfredol y Gronfa (A)	**Rheoliadau'n Cynyddu'r Cyfyngiadau i (B)**
1. Mewn unrhyw gontract is-danysgrifio unigol.	1%	5%
2. Holl gyfraniadau i unrhyw bartneriaeth unigol.	5%	5%
3. Holl gyfraniadau i bartneriaethau.	15%	30%
4. Mae cyfanswm yr holl fenthyciadau ac unrhyw adneuon gydag awdurdod lleol, neu unrhyw gorff gyda'r hawl i godi praesept neu gais ar awdurdod lleol, neu gorff ble mae awdurdod lleol yn gorfod cyfrannu tuag at eu costau (o fewn ystyr Deddf Gwasanaethau Ariannol a Marchnad 2000 [4]) parthed derbyn adneuon o ganlyniad i orchymyn gwnaed o dan adran 38(1) o'r Ddeddf yna, a phob benthyciad.	10%	10%
5. Holl fuddsoddiadau yng ngwarantau cwmnïau nas rhestrir.	10%	15%
6. Unrhyw un daliad (holding).	10%	10%
7. Holl adneuon gydag unrhyw un banc, sefydliad neu unigolyn (ac eithrio'r Banc Cynilo Cenedlaethol).	10%	10%
8. Holl gontractau is-danysgrifio unigol.	15%	15%
9. Holl fuddsoddiadau mewn unedau neu gyfranddaliadau eraill o'r buddsoddiad sy'n destun ymddiriedolaeth cynlluniau unedau ymddiriedolaethol, a reolir gan unrhyw gorff unigol.	25%	35%
10. Holl fuddsoddiadau mewn cwmnïau buddsoddi benagored ble mae'r cynlluniau buddsoddi cyfunol a sefydlir gan y cwmnïau yn cael eu rheoli gan unrhyw gorff unigol.	25%	35%
11. Holl fuddsoddiadau mewn unedau neu gyfranddaliadau eraill o'r buddsoddiad sy'n destun ymddiriedolaeth cynlluniau unedau ymddiriedolaethol a'r holl fuddsoddiadau mewn cwmnïau buddsoddi benagored ble mae'r cynlluniau buddsoddi cyfunol a sefydlir gan y cwmnïau yn cael eu rheoli gan unrhyw gorff unigol.	25%	35%
12. Cyfanswm mewn unrhyw gontract yswiriant unigol.	35%	35%
13. Holl warantau a drosglwyddir (neu a gytunir i'w trosglwyddo) gan yr awdurdod o dan drefniant benthyca stoc.	25%	35%

Yn ystod 2015/16 cyhoeddwyd Y Cynllun Pension Llywodraeth Leol: Diddymu a Amnewid Rheoliadau Cronfa Bensiwn Llywodraeth Leol (Rheolaeth a Buddsoddiad Cronfeydd) 2009 gan yr Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol (DCLG). Un o’r cynigion oedd dileu’r gofyn am atodlen o gyfyngiadau ar buddsoddiadau. Mae hyn yn golygu ni fyddai angen y tabl uchod bellach.

Byddai dileu y rheoliadau yn rhoi fwy o hyblygrwydd i gronfeydd pensiwn wrth osod eu strategaethau a'r gallu i fuddsoddi canran uwch o'u cronfa mewn trefniadau pwlio unigol. Roedd yr ymateb gan Gwynedd yn cytuno gyda'r cynnig. Roedd yr ymgynghoriad yn cau yn mis Chwefror 2016. Hyd at ddiwedd mis Awst 2016 nid oedd y Llywodraeth wedi cyhoeddi ymateb i'r ymgynghoriad.

6.5 Rheoli Buddsoddiadau

Cyffredinol

Prif nod polisi buddsoddi yw uchafu'r enillion ar yr arian dan ofal y Cyngor, yn gyson â lefel dderbyniol o risg, ac i'r enillion yn y tymor hir fod yn fwy na chwyddiant cyflogau. Rhaid cadw mewn cof mai yn y tymor hir iawn y mae ymrwymiadau'r Gronfa (sef pensiynau), gan ymestyn hyd at ganol y ganrif. Bydd yr ymrwymiadau hyn yn codi gyda chwyddiant, oherwydd cyswllt pensiynau i'r mynegai chwyddiant a hefyd oherwydd codiadau yng nghyflogau gweithwyr hyd at eu hoedran ymddeol. Mae perthynas rhwng lefelau'r enillion a dderbynnir â'r gyfradd cyfraniadau y disgwylir i gyflogwyr ei dalu. Mae'r Pwyllgor Pensiynau yn ystyried bod yr enillion tymor hir o gyfranddaliadau yn mynd i fod yn fwy na'r enillion ar fondiau, felly oherwydd hyn buddsoddir y rhan fwyaf o'r Gronfa mewn cyfranddaliadau.

Cyfarwyddyd Rheolwyr Buddsoddi

Oherwydd polisi pendant i sicrhau amrywiaeth yn yr asedion ac yn y dull o fuddsoddi, mae gan y Gronfa 5 Rheolwr Buddsoddi yn derbyn gwahanol gyfarwyddiadau:

Rheolwr Buddsoddi	Cyfarwyddyd
BlackRock	Goddefol
Fidelity	Gweithredol
Insight	Gweithredol
Veritas	Gweithredol
Partners	Gweithredol

Cyfarwyddyd BlackRock yw bod yn rheolwyr "goddefol". Byddant yn dyrannu asedion yn unol â'u meincnod ac ym mhob marchnad byddant yn olrhain mynegai'r farchnad stoc. O ganlyniad dylai eu perfformiad olrhain eu meincnod unigol. Mae apwyntio rheolwr goddefol yn lleihau'r risg o danberfformiad, ond hefyd yn lleihau'r siawns o orberfformiad cymharol i'r meincnod.

Briff "gweithredol" sydd gan yr holl reolwyr eraill. Mae ganddynt ddisgresiwn i fuddsoddi yn eu syniadau buddsoddi gorau. Tra bod ganddynt hyblygrwydd o ran, pa stociau, rhanbarthau a sectorau i fuddsoddi ynddynt, mae nifer o gyfyngiadau mewn lle i rwystro'r rheolwyr rhag gwyro yn rhy bell oddi wrth eu meincnod a chymryd gormod o risg. Mae apwyntio rheolwr gweithredol yn cynyddu'r siawns o orberfformiad, ond hefyd yn cynyddu'r risg o danberfformiad cymharol i'r meincnod.

Mae gan Veritas a Fidelity briff cyfranddaliadau "gweithredol", tra bod gan Insight briff bondiau "gweithredol". Briff ecwiti preifat "gweithredol" ac is-adeiladwaith "gweithredol" sydd wedi ei roi i Partners.

6.6 Perfformiad Buddsoddi

Cyfarfodydd Chwarterol

Caiff perfformiad y Rheolwyr Buddsoddi ei fonitro'n chwarterol. Bob chwarter bydd y Rheolwyr Buddsoddi yn cyflwyno adroddiadau chwarterol i'r Pwyllgor Pensiynau, y swyddogion perthnasol yng Nghyngor Gwynedd ac i ymgynghorydd y Gronfa. Yn chwarterol bydd cyfarfod yn cael ei gynnal rhwng Rheolwyr Buddsoddi, y Pwyllgor, swyddogion a'r ymgynghorydd i fonitro eu perfformiad.

Monitro Perfformiad

Tanysgrifia Gwynedd i wasanaeth mesur State Street Global Services, sy'n cyfrifo'r gyfradd enillion i Wynedd ac ar gyfer cronfeydd pensiwn eraill, ac yn darparu cymariaethau.

Targedau

Dangosir meincnodau perfformiad unigol ar gyfer y Rheolwyr Buddsoddi unigol yn y tabl isod:

Rheolwr	Meincnod	Targed
BlackRock	FTSE All-Share a'r FTSE All-World Indices	Elw'r Meincnod
Veritas	MSCI All Countries World Index	Meincnod + 2% y flwyddyn (gros o ffioedd)
Fidelity	MSCI All Countries World Index	Meincnod +2%-3% y flwyddyn (gros o ffioedd)
Insight	Arian (Libor)	Meincnod +2% y flwyddyn
Partners	MSCI World	Meincnod + 5% y flwyddyn.*

**Nid oes gan Partners darged perfformiad swyddogol. Targed ar gyfer pwrpas mynegol yn unig a welir uchod.*
MSCI=Morgan Stanley Capital International.

Gan mai buddsoddiadau uniongyrchol yr ydym wedi ei wneud gyda Lothbury, UBS a Threadneedle, nid ydym wedi rhoi meincnod iddynt. Fodd bynnag, ar gyfer pwrpas mynegol byddwn yn eu monitro yn erbyn yr "IPD Balanced Property Unit Trust Index".

Perfformiad y Gronfa

Yn erbyn y meincnod, gorberfformiodd y Gronfa 1.6% yn ystod y flwyddyn ariannol 2015/16. Llwyddodd y Gronfa i gael enillion o +1.3% yn erbyn y meincnod o -0.3%. Hefyd, dros gyfnod o dair blynedd mae'r Gronfa wedi gorberfformio yn erbyn y meincnod gydag enillion o +7.0% o'i gymharu ag enillion y meincnod o +6.1%.

Mae'r graffiau a'r tabl isod yn dangos perfformiad y Rheolwyr dros 1 a 3 blynedd.

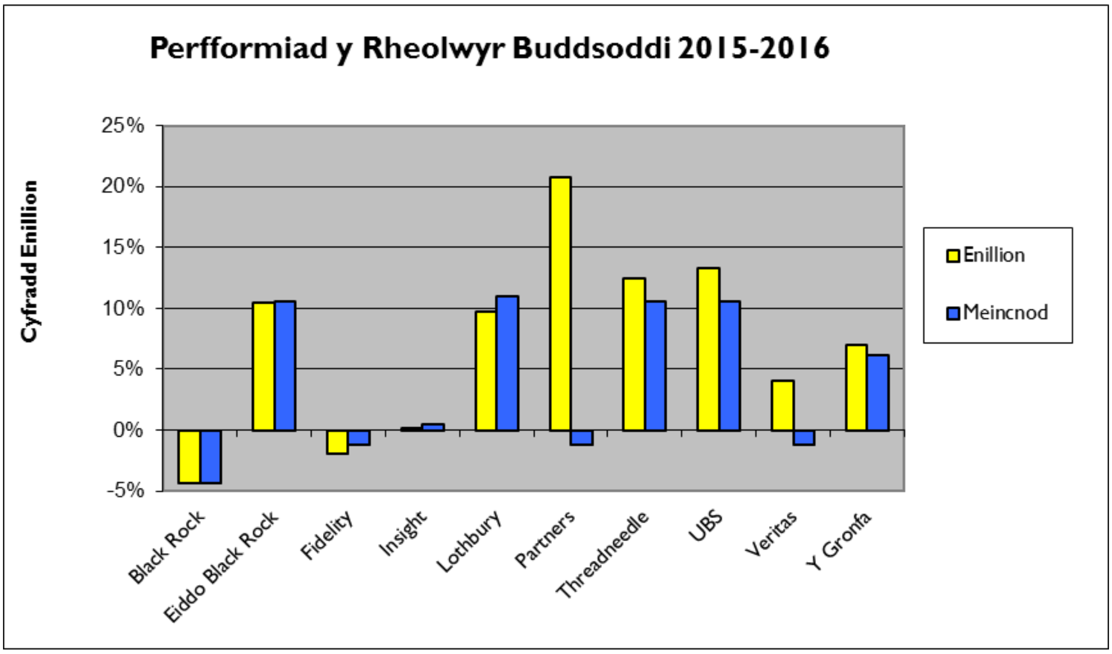

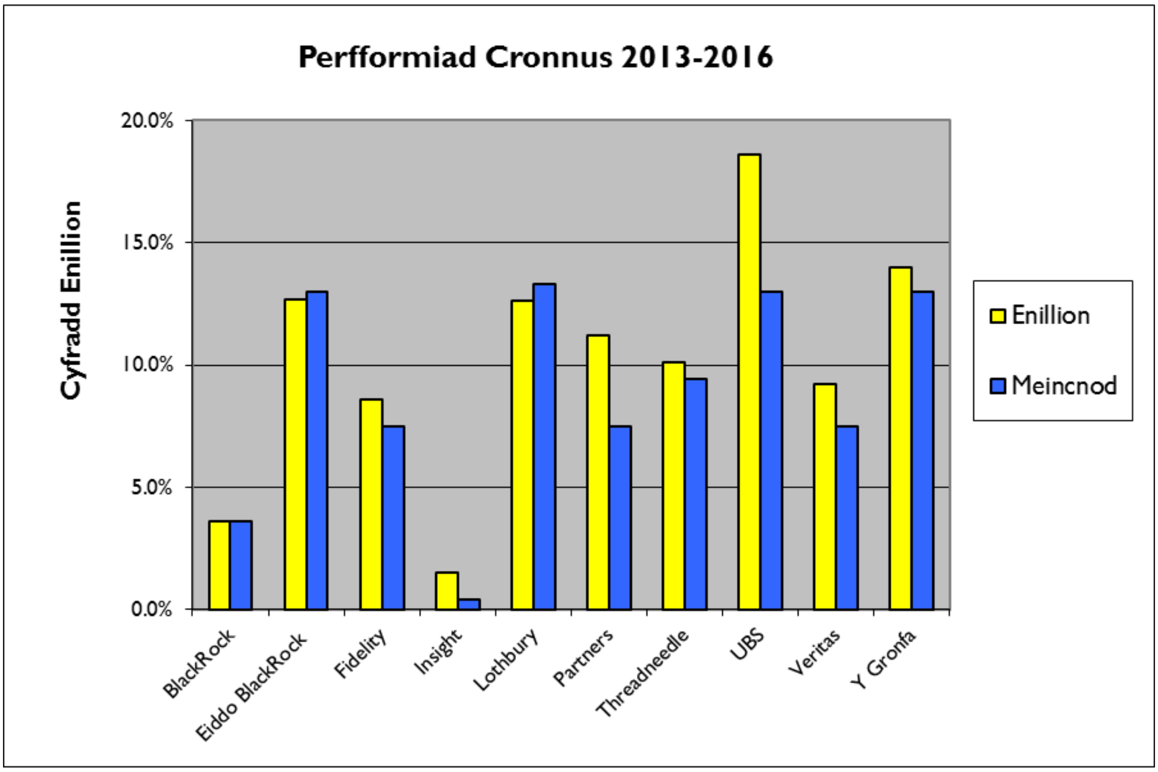

Fel arfer cydnabyddir bod perfformiad dros gyfnod hir (3 neu fwy o flynyddoedd, dyweder) yn fynegai mwy dilys na blwyddyn unigol; gall strategaethau a gynllunnir ar gyfer perfformiad da yn y tymor hir ddioddef o golledion tymor byr o bryd i'w gilydd.

	Enillion Blwyddyn	Meincnod Blwyddyn	Enillion 3 Blynedd	Meincnod 3 Blynedd
BlackRock	8.9%	9.0%	10.7%	10.7%
BlackRock Property	15.4%	16.6%	10.7%	9.4%
Fidelity	20.6%	18.4%	7.6%	7.1%
Insight	1.5%	0.4%	3.2%	0.5%
Lothbury	16.4%	16.9%	10.3%	9.5%
Partners	5.8%	18.4%	7.5%	13.5%
Threadneedle	18.1%	16.6%	10.1	9.4
UBS	27.2%	16.6%	12.6%	9.4%
Veritas	12.9%	18.4%	n/a	n/a
Y GRONFA GYFAN	**12.2%**	**12.7%**	**10.6%**	**10.7%**

6.7 Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi

Cyffredinol
Mae'n rhaid i awdurdodau gweinyddu Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, baratoi a chyhoeddi Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi (DoEB).

Adolygu'r DoEB
Ymgymerwyd adolygiad llawn o'r DoEB yn ystod 2015/16. Yn dilyn ymgynghoriad gyda chyflogwyr a chynrychiolwyr undebau cadarnhawyd y cyfyngiadau uwch ar gyfer tair mlynedd pellach:

- Cyfyngiad o 35% ar fuddsoddiadau mewn unrhyw gytundeb yswiriant unigol
- Cyfyngiad o 15% ar yr holl cyfraniadau i partneriaethau
- Cyfyngiad o 15% ar yr cyfraniadau i unrhyw partneriaeth unigol

Fel a nodwyd ym mharagraff 6.4 cafodd Y Cynllun Pension Llywodraeth Leol: Diddymu a Amnewid Rheoliadau Cronfa Bensiwn Llywodraeth Leol (Rheolaeth a Buddsoddiad Cronfeydd) 2009 gan yr Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol (DCLG) ei cyhoeddi yn 2015/16 gan yr Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol (DCLG).

Mae rhan o'r ymgynghoriad yn perthnasol i'r Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi a bydd yn cael ei disodli gan Strategaeth Buddsoddi sydd yn gorfod cael ei gymeradwyo o fewn chwech mis yn dilyn cyhoeddiad o'r rheoliadau newydd. Risg, arallgyfeirio, llywodraethu corfforaethol a addasrwydd yw'r prif elfennau i'w cynnwys yn y Strategaeth Buddsoddi

Copïau o'r DoEB
Mae copïau o'r DoEB wedi cael eu gyrru allan i holl gyflogwyr y Gronfa, y rheolwyr buddsoddi, yr actiwari, yr ymgynghorydd a chynrychiolwyr yr undebau.

Gweler copi ar safle we'r Gronfa Bensiwn.

6.8 Datganiad Strategaeth Cyllido

Cyffredinol
Mae'n rhaid i awdurdodau gweinyddu'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLlL) baratoi a chyhoeddi Datganiad Strategaeth Cyllido (DSC).

Mae buddion CPLlL wedi eu gwarantu gan statud ac felly mae'r addewid o bensiwn yn sicr. Mae'r DSC yn cyfeirio at y ffaith bod eisiau rheoli'r angen i gyllido'r buddion yma tros y tymor hir, a hefyd yr un pryd hwyluso gwaith archwilio ac atebolrwydd trwy wella tryloywder a'r broses o ddatguddio. Hefyd, mae'n rhoi fframwaith statudol i awdurdodau gweinyddol CPLlL ar gyfer rheoli diffygion pensiwn tymor hir y Gronfa wrth symud ymlaen.

Adolygu'r DSC
Adolygwyd y DSC yn ystod 2013/14 fel rhan o broses Prisiad Actiwaraidd 31 Mawrth 2013. Roedd y broses adolygu yn cynnwys ymgynghoriad gyda holl gyflogwyr y Gronfa ac Actiwari'r Gronfa.
Mabwysiadwyd y DSC cyfredol ar 17 Mawrth 2014 gan y Pwyllgor Pensiynau. Bydd adolygiad o'r DSC yn ystod 2016/17 fel rhan o'r broses prisiad actiwaraidd. Bydd yr adolygiad yn cynnwys ystyriaeth o ganlyniadau y prisiad ac yn cael ei ddanfon allan am ymgynghoriad gyda'r holl partion gyda diddordeb cyn cael ei mabwysiadu gan y Pwyllgor Pensiynau.

Copïau o'r DSC
Mae copïau o'r DSC wedi cael eu hanfon allan i holl gyflogwyr y Gronfa ac actiwari'r Gronfa, ymgynghorwyr a chynrychiolwyr undebau ar 31 Mawrth 2014. Gweler copi ar safle we'r Gronfa Bensiwn.

6.9 Fframwaith Sgiliau a Gwybodaeth

Mae'r Pwyllgor Pensiynau wedi mabwysiadu'r datganiad polisi sgiliau a gwybodaeth yn ffurfiol fel a ganlyn:

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn adnabod pwysigrwydd sicrhau bod gan yr holl staff a'r aelodau sy'n gyfrifol am weinyddiaeth gyllidol ac am wneud penderfyniadau ar ran y cynllun pensiwn yr holl wybodaeth a'r sgiliau i ymgymryd â'r dyletswyddau a'r cyfrifoldebau a ddyrannwyd iddynt.

Felly, bydd Cronfa Bensiwn Gwynedd yn ceisio defnyddio unigolion gyda'r gallu a'r profiad a bydd y gronfa yn darparu hyfforddiant ar gyfer staff ac aelodau'r cyrff pensiynau sy'n gwneud penderfyniadau er mwyn eu galluogi hwy i dderbyn a chynnal lefel briodol o arbenigedd, gwybodaeth a sgiliau.

7. Ystadegau Aelodaeth

Mae'r graff isod yn dangos y newid yn aelodaeth y Gronfa dros y 19 mlynedd diwethaf. Mae'n dangos bod nifer y pensiynwyr wedi cynyddu yn raddol o 4,689 yn 1999 i 8,385 yn 2016, tra bod nifer y cyfranwyr hefyd wedi cynyddu o 9,372 yn 1999 i 15,971 yn 2015.

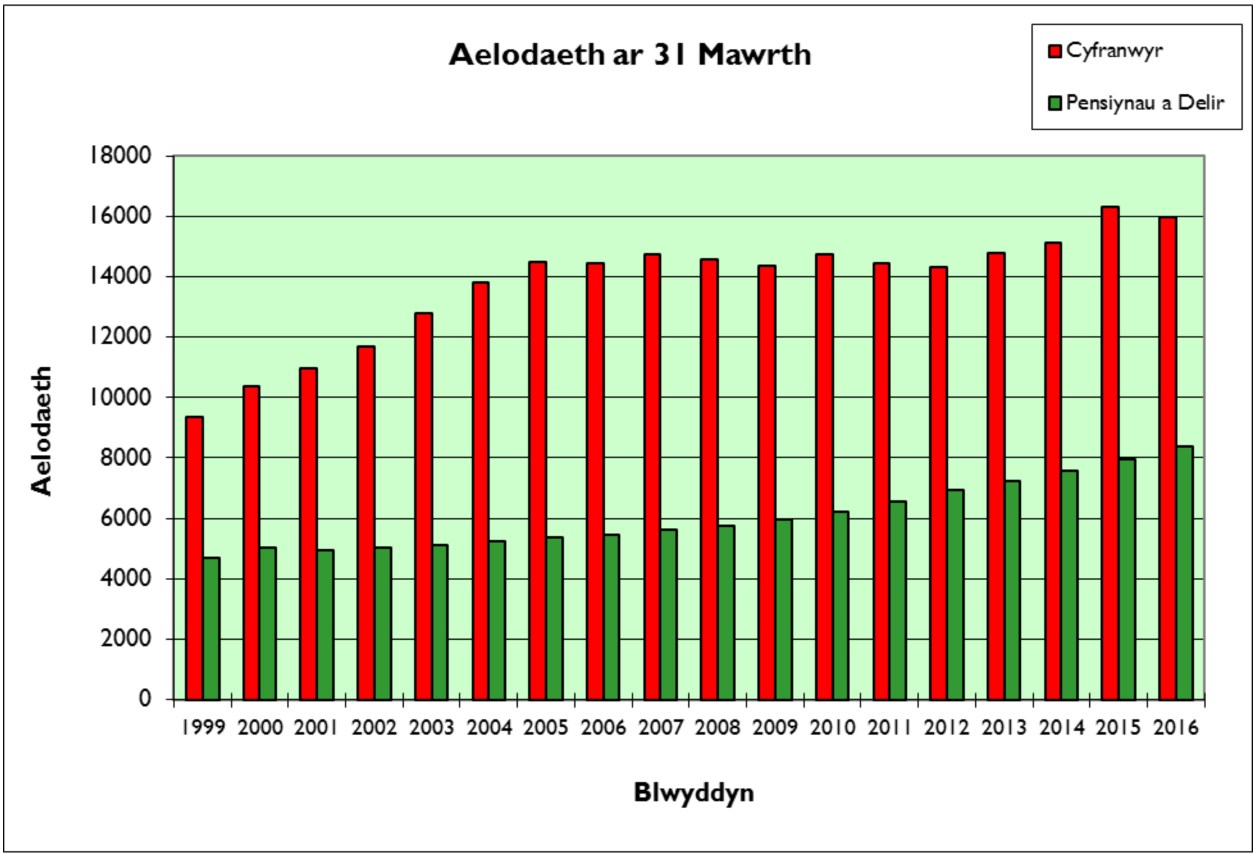

Mae'r tabl isod yn dangos yr ystadegau aelodaeth:

31 Mawrth 2015	Disgrifiad	31 Mawrth 2016
16,301	Cyfranwyr	15,971
11,706	Pensiynwyr Gohiriedig	10,368
7,940	Pensiynau a Delir	8,385
1,348	Buddion heb eu hawlio	1,427
37,295	**Cyfanswm Aelodaeth**	**36,151**

8. Datganiad o Gyfrifon 2015 – 2016 yn amodol ar archwiliad

CYFRIFON CRONFA BENSIWN GWYNEDD 2015/16

31 Mawrth 2015 £'000		Nodiadau	31 Mawrth 2016 £'000
	Delio gydag aelodau, cyflogwyr ac eraill sydd â chysylltiad uniongyrchol â'r Gronfa		
67,748	Cyfraniadau derbyniadwy	7	67,317
14	Llog ar gyfraniadau gohiriedig		8
2	Incwm ar gyfrifo ysgariad		3
1	Llog ar gyfraniadau a delir yn hwyr		
2,015	Trosglwyddiadau i mewn o gronfeydd pensiwn eraill	8	5,075
69,780	**Cyfanswm y cyfraniadau a dderbyniwyd**		**72,403**
(48,610)	Buddion sy'n daladwy	9	(55,186)
(1,909)	Taliadau i rai sy'n ymadael	10	(2,852)
(50,519)	**Cyfanswm y buddion a dalwyd**		**(58,038)**
19,261			**14,365**
(8,573)	Costau rheolaeth	11	**(10,060)**
	Enillion ar fuddsoddiadau		
12,993	Incwm buddsoddi	14	11,874
(687)	Treth ar incwm	15	(530)
164,833	Elw a (cholled) wrth waredu buddsoddiadau a newidiadau yng ngwerth buddsoddiadau ar y farchnad	16	12,383
177,139	**Enillion net o dreth ar fuddsoddiadau**		**23,727**
187,827	**Cynnydd yn yr asedau net ar gael ar gyfer buddion yn ystod y flwyddyn**		**28,032**
	Asedau net y Gronfa		
1,309,546	Ar 1af o Ebrill		1,497,373
187,827	Cynnydd yn yr asedau net		28,032
1,497,373			**1,525,405**

DATGANIAD ASEDAU NET AR 31 MAWRTH 2016

31 Mawrth 2015 £'000		**Nodiadau**	**31 Mawrth 2016 £'000**
1,458,025	Asedau buddsoddi	16	1,455,230
22,082	Adneuon arian parod	16	42,631
1,480,107			**1,497,861**
(229)	Ymrwymiadau buddsoddi	16	(64)
20,312	Asedau cyfredol	21	31,887
(2,817)	Ymrwymiadau cyfredol	22	(4,279)
1,497,373			**1,525,405**

Nid yw'r Datganiadau Cyllidol yn cynnwys ymrwymiadau'r Gronfa i dalu pensiynau a budd-daliadau eraill i holl gyfranwyr presennol y Gronfa ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, ond yn hytrach mae'n crynhoi trafodion ac asedau net y Gronfa. Ystyrir ymrwymiadau'r Gronfa ym mhrisiadau cyfnodol yr actiwari o'r Gronfa (y mwyaf diweddar ar 31 Mawrth 2013) ac fe'u hadlewyrchir yn lefelau cyfraniadau'r cyflogwyr a bennir gan y prisiad hwn, fel bydd y Gronfa eto yn gallu cwrdd â 100% o ymrwymiadau'r dyfodol. Dangosir y gwerth presennol actiwariaidd ar gyfer buddiannau a addawyd yn Nodyn 20.

NODIADAU AR GYFRIFON CRONFA BENSIWN GWYNEDD

NODYN 1 – DISGRIFIAD O'R GRONFA

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd ("y Gronfa") yn rhan o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol ac fe'i gweinyddir gan Gyngor Gwynedd. Y Cyngor yw'r endid adrodd ar gyfer y gronfa bensiwn hon. Crynodeb o'r Gronfa yw'r disgrifiad a ganlyn. Am fwy o fanylion, dylid cyfeirio at Adroddiad Blynyddol Cronfa Bensiwn Gwynedd 2015/16 a'r pwerau statudol sy'n tanategu'r cynllun, sef Deddf Pensiynau Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 a'r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLlL).

a) **Cyffredinol**

Deddf Pensiynau Gwasanaeth Cyhoeddus 2013 sy'n llywodraethu'r Gronfa. Gweinyddir y Gronfa yn unol â'r deddfau eilaidd a ganlyn:

- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 (fel y'i diwygiwyd);
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Darpariaethau Trosiannol, Arbedion a Gwelliant) 2014 (fel y'i diwygiwyd);
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009 (fel y'i diwygiwyd).

Mae'n gynllun pensiwn sy'n seiliedig ar gyfraniadau a weinyddir gan Gyngor Gwynedd i roi pensiynau a buddion eraill i weithwyr pensiynadwy Cyngor Gwynedd, dau awdurdod lleol arall a chyrff ar yr atodlen, cyrff a benderfynir a chyrff eraill a ganiateir sydd o fewn cyn ardal Cyngor Sir Gwynedd. Nid yw athrawon, swyddogion yr heddlu a gweithwyr y gwasanaeth tân wedi'u cynnwys gan eu bod yn rhan o gynlluniau pensiwn cenedlaethol eraill. Mae'r Gronfa'n cael ei goruchwylio gan y Pwyllgor Pensiynau, sef un o bwyllgorau Cyngor Gwynedd.

b) Aelodaeth

Mae bod yn aelod o'r CPLlL yn rhywbeth gwirfoddol ac mae gweithwyr yn rhydd i ddewis p'un a ydynt am ymuno â'r cynllun, parhau'n aelod o'r cynllun neu wneud eu trefniadau personol y tu allan i'r cynllun. Ymysg y sefydliadau sy'n cymryd rhan yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd mae:

- Cyrff ar yr atodlen, sy'n awdurdodau lleol a chyrff tebyg ble mae gan eu staff hawl awtomatig i fod yn aelodau o'r Gronfa.
- Cyrff a benderfynir, sy'n gyngor dinas, tref neu gymuned. Mae ganddynt yr hawl i benderfynu os caiff eu gweithwyr ymuno â'r CPLlL ac i fabwysiadu'r penderfyniad yn unol â hynny.
- Cyrff a ganiateir, sy'n sefydliadau eraill sy'n cymryd rhan yn y Gronfa dan gytundeb mynediad rhwng y Gronfa a'r sefydliad perthnasol. Mae'r cyrff a ganiateir yn cynnwys cyrff gwirfoddol, elusennol a thebyg neu gontractwyr preifat sy'n ymgymryd â swyddogaeth awdurdod lleol wedi i'r swyddogaeth gael ei allanoli i'r sector preifat.

NODYN 1 – DISGRIFIAD O'R GRONFA (parhad)

Mae'r cyrff canlynol yn gyflogwyr gweithredol yn y Gronfa Bensiwn:

Cyrff ar yr atodlen	
Cyngor Gwynedd	Parc Cenedlaethol Eryri
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	Ysgol Bryn Eilian
Cyngor Sir Ynys Môn	Ysgol Emrys ap Iwan
Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru	Ysgol Pen y Bryn
Grwp Llandrillo – Menai	Ysgol Uwchradd Eirias
Cyrff a benderfynir	
Cyngor Cymuned Llanllyfni	Cyngor Tref Ffestiniog
Cyngor Dinas Bangor	Cyngor Tref Llandudno
Cyngor Tref Abergele	Cyngor Tref Llangefni
Cyngor Tref Bae Colwyn	Cyngor Tref Porthaethwy
Cyngor Tref Biwmares	Cyngor Tref Towyn a Bae Cinmel
Cyngor Tref Caergybi	Cyngor Tref Tywyn
Cyngor Tref Caernarfon	Cyngor Tref Conwy (ymuno 1 Tachwedd 2014)
Cyrff a ganiateir	
CAG Coleg Harlech	Cymdeithas Gogledd Cymru'r Deillion
CAIS	Gwasanaethau Gwirfoddol Conwy
Canolfan Cynghori Conwy	Gyrfaoedd Cymru Gogledd Orllewin
Canolfan Cynghori Ynys Môn	Mantell Gwynedd
Cwmni Cynnal	Medrwn Môn
Cwmni'r Frân Wen	Menter Môn
Cydbwyllgor Claddu Caergybi	
Cyrff cymunedol a ganiateir	
Cartrefi Conwy	Cartrefi Cymunedol Gwynedd
Corff trosglwyddai a ganiateir	
Caterlink	Jewsons
Superclean 1	

c) Cyllid

Mae'r buddion yn cael eu cyllido gan gyfraniadau ac enillion ar fuddsoddiadau. Mae aelodau gweithredol y Gronfa'n talu cyfraniadau yn unol â Rheoliadau CPLIL (Buddion, Aelodaeth a Chyfraniadau) 2007 ac maent yn amrywio o 2.75% i 12.5% o dâl pensiynadwy'r aelod ar gyfer y flwyddyn ariannol sy'n dod i ben ar 31 Mawrth 2016. Hefyd mae'r cyflogwyr yn gwneud cyfraniadau sy'n cael eu gosod yn seiliedig ar y prisiad actiwaraidd a gynhelir bob tair blynedd. Gweithredwyd cyfraniadau cyflogwr newydd ar gyfer y tair mlynedd o 1 Ebrill 2014 i 31 Mawrth 2017 yn dilyn y prisiad a wnaethpwyd ar 31 Mawrth 2013.

NODYN 1 – DISGRIFIAD O'R GRONFA (parhad)

d) Buddion

Mae buddion pensiwn dan y CPLIL cyn 1 Ebrill 2014, yn seiliedig ar y tâl pensiynadwy terfynol a hyd y gwasanaeth pensiynadwy; gweler y crynodeb isod:

	Gwasanaeth cyn 1 Ebrill 2008	Gwasanaeth ar ôl 31 Mawrth 2008
Pensiwn	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/80 x cyflog pensiynadwy terfynol.	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/60 x cyflog pensiynadwy terfynol.
Lwmp swm	Lwmp swm awtomatig o 3 x cyflog. Yn ogystal, gellir cyfnewid rhan o'r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.	Dim lwmp swm awtomatig. Gellir cyfnewid rhan o'r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.

O 1 Ebrill 2014, daeth y cynllun yn gynllun cyfartaledd cyflog gyrfa. Gweler y crynodeb isod.

	Gwasanaeth ar ôl 31 Mawrth 2014
Pensiwn	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/49 x cyfartaledd cyflog gyrfa wedi'i adbrisio.
Lwmp swm	Dim lwmp swm awtomatig. Gellir cyfnewid rhan o'r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.

Caiff pensiwn cronedig ei gynyddu'n flynyddol yn unol â'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr.

Darperir amrediad o fuddion eraill dan y cynllun yn cynnwys ymddeoliad cynnar, pensiynau anabledd a buddion marwolaeth. Am fwy o fanylion, cyfeiriwch at lawlyfr cynllun Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd ar gael gan Adain Pensiynau Cyngor Gwynedd.

Mae'r buddion yn gysylltiedig â mynegai er mwyn glynu at y raddfa chwyddiant cyfredol.

NODYN 2 – SAIL DARPARIAETH

Mae'r Datganiad Cyfrifon yn crynhoi trafodion y Gronfa ar gyfer blwyddyn ariannol 2015/16 a'i sefyllfa diwedd blwyddyn ar 31 Mawrth 2016. Mae'r cyfrifon wedi'u paratoi yn unol â'r Côd Ymarfer ar Gyfrifyddu mewn Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2015/16 sy'n seiliedig ar y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS), fel y'u diwygiwyd ar gyfer sector cyhoeddus y DU.

Mae'r cyfrifon yn crynhoi trafodion y Gronfa ac yn adrodd ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion pensiwn. Nid yw'r cyfrifon yn rhoi ystyriaeth i rwymedigaethau i dalu pensiynau a buddion sy'n ddyledus ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol na'r gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol. Gweler gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo, ble bo'u gwerth wedi'i gyfrifo'n seiliedig ar Safon Cyfrifyddu Genedlaethol (IAS) 19, yn Nodyn 20 y cyfrifon hyn.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISÏAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL

Cyfrif y Gronfa – cydnabyddiaeth refeniw

a) Incwm o Gyfraniadau

Cyfrifir cyfraniadau arferol, gan weithwyr a chyflogwyr fel ei gilydd, yn seiliedig ar groniad ar y raddfa ganrannol a argymhellir gan actiwari'r Gronfa yn y cyfnod cyflogres y maent yn perthyn iddo.

Mae cyfraniadau cyflogwyr i ddiffygion cronfeydd yn cael eu cyfrif ar y dyddiadau y maent yn daliadwy dan atodlen cyfraniadau'r cynllun actwari neu wrth eu derbyn os yw hynny'n digwydd cyn y dyddiad terfyn.

Cyfrifir am gyfraniadau ychwanegol cyflogwyr a chyfraniadau straen pensiwn yn y cyfnod ble mae'r ymrwymiadau dan sylw yn codi. Ystyrir bod unrhyw swm sy'n ddyledus yn ystod y flwyddyn, ond nad ydyw wedi'i dalu, yn ased ariannol cyfredol. Ystyrir bod unrhyw swm nad ydyw'n ddyledus hyd flynyddoedd yn y dyfodol yn ased ariannol tymor hir.

b) Trosglwyddiadau o gynlluniau eraill ac i gynlluniau eraill

Mae'r gwerthoedd trosglwyddo'n cynrychioli'r symiau a dderbyniwyd ac a dalwyd yn ystod y flwyddyn i aelodau sydd naill ai wedi ymuno neu sydd wedi gadael y Gronfa yn ystod y flwyddyn ariannol ac maent yn cael eu cyfrifo yn unol â'r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (gweler Nodiadau 8 a 10).

Mae trosglwyddiadau unigol i mewn i'r Gronfa ac allan ohoni'n cael eu gwneud yn seiliedig ar dderbynion a thaliadau, ac fel arfer mae hyn yn digwydd pan dderbynnir neu pan ryddheir ymrwymiadau aelod.

Cyfrifir am drosglwyddiadau i mewn i'r Gronfa gan aelodau sy'n dymuno defnyddio'r enillion o'u cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (gweler isod) i brynu buddion y cynllun ar sail derbynion ac maent wedi'u cynnwys dan Trosglwyddiadau i Mewn (gweler Nodyn 8).

Cyfrifir am drosglwyddiadau swmp (grwp) yn seiliedig ar groniadau yn unol â thelerau'r cytundeb trosglwyddo.

c) Incwm buddsoddi

i) Incwm llog

Cydnabyddir incwm llog yng nghyfrif y Gronfa wrth iddo gronni, gan ddefnyddio'r gyfradd llog sy'n berthnasol i'r offeryn ariannol ar y dyddiad pan geir y llog neu ar darddiad y llog. Mae incwm yn cynnwys amorteiddiad unrhyw ddisgownt neu bremiwm, costau trafodi neu wahaniaethau eraill rhwng swm cario cychwynnol yr offeryn a'i swm pan fo wedi aeddfedu sydd wedi'i gyfrifo yn seiliedig ar y raddfa llog berthnasol.

ii) Incwm difidend

Cydnabyddir incwm difidend ar y dyddiad pan fo'r cyfranddaliadau'n cael eu dyfynnu fel rhai cyn-ddifidend. Cyfeirir at unrhyw swm nad ydyw wedi'i dderbyn erbyn diwedd y cyfnod adrodd yn y datganiad asedau net fel ased ariannol cyfredol.

iii) Dosbarthiadau o gronfeydd wedi'u cyfuno yn cynnwys eiddo

Cydnabyddir dosbarthiadau o gronfeydd wedi'u cyfuno ar y dyddiad pan maent yn cael eu cyflwyno. Cyfeirir at unrhyw swm nad ydyw wedi'i dderbyn erbyn diwedd y cyfnod adrodd yn y datganiad asedau net fel ased ariannol cyfredol.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISÏAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

iv) Newid yng ngwerth net buddsoddiadau ar y farchnad
Cydnabyddir newidiadau yng ngwerth net buddsoddiadau ar y farchnad fel incwm ac maent yn cynnwys yr holl elw/colledion a wireddwyd ac na wireddwyd yn ystod y flwyddyn.

Cyfrif y Gronfa – eitemau sy'n creu costau

d) Buddion sy'n daladwy
Mae'r buddion pensiwn a lwmp swm sy'n daladwy'n cynnwys yr holl symiau a wyddys eu bod yn daladwy ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Cyfeirir at unrhyw swm sy'n ddyledus ond nad ydyw wedi'i dalu yn y datganiad asedau net fel ymrwymiadau cyfredol.

e) Trethiant
Mae'r Gronfa'n gynllun gwasanaeth cyhoeddus cofrestredig dan adran 1(1) Atodlen 36 Deddf Cyllid 2004 ac o ganlyniad mae'r llog a dderbynnir yn eithriedig rhag treth incwm y DU a rhag treth ar enillion cyfalaf ar yr enillion a geir o'r buddsoddiadau a werthir. Mae treth atal yn daladwy ar incwm a geir o fuddsoddiadau tramor yn y wlad ble maent yn tarddu, oni bai bod eithriad wedi'i ganiatáu. Cyfrifir am dreth anadferadwy fel cost i'r Gronfa fel mae'n codi.

f) Costau rheoli
Nid yw'r Côd yn gofyn am unrhyw ddadansoddiad o gostau gweinyddol y gronfa bensiwn. Fodd bynnag, er mwyn cael tryloywder gwell, mae'r Cyngor yn cyhoeddi costau rheoli'r gronfa bensiwn yn unol â chanllawiau CIPFA, *Accounting for Local Government Pension Scheme Management Costs.*

Costau gweinyddol
Cyfrifir am yr holl gostau gweinyddol yn seiliedig ar groniad. Mae holl gostau staff y tîm gweinyddu pensiynau'n cael eu codi'n uniongyrchol ar y Gronfa. Telir am gostau cysylltiol rheoli, llety a gorbenion eraill o'r Gronfa yn unol â pholisi'r Cyngor.

Costau arolygu a llywodraethu
Cyfrifir am yr holl gostau arolygu a llywodraethu ar sail croniad. Telir am gostau staff, rheoli, llety a gorbenion eraill yn ymwneud ag arolygu a llywodraethu'r Gronfa yn unol â pholisi'r Cyngor.

Costau rheoli buddsoddiadau
Cyfrifir am yr holl gostau rheoli buddsoddiadau yn seiliedig ar groniad.

Cytunir ar ffioedd y rheolwyr buddsoddi a'r ceidwad allanol yn y mandadau perthnasol sy'n llywodraethu eu penodiadau. Yn fras, mae'r rhain yn seiliedig ar werth marchnad y buddsoddiadau dan eu rheolaeth ac felly maent yn cynyddu neu'n lleihau wrth i werth y buddsoddiadau hyn newid.

Yn ogystal, mae'r Gronfa wedi negodi gyda Fidelity International y dylai elfen o'u ffi fod yn gysylltiedig â'u perfformiad.
Mae cost cael cyngor ar fuddsoddiadau gan ymgynghorwyr allanol wedi'i gynnwys dan ffioedd rheoli buddsoddiadau.

Mae cyfran o gostau'r Cyngor sy'n gysylltiedig â'r amser a dreulir gan swyddogion yn rheoli buddsoddiadau yn cael ei godi ar y Gronfa.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISÏAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

Datganiad asedau net

g) Asedau ariannol

Mae asedau ariannol wedi'u cynnwys yn y datganiad asedau net yn seiliedig ar eu gwerth teg ar y dyddiad adrodd. Cydnabyddir ased ariannol yn y datganiad asedau net ar y dyddiad y caiff y Gronfa gytundeb ei fod yn cael yr ased. O'r dyddiad hwn, bydd y Gronfa'n cydnabod unrhyw enillion neu golledion a ddaw yn sgil newidiadau yng ngwerth teg yr ased.

Mae gwerth y buddsoddiadau fel sy'n ymddangos yn y datganiad asedau net wedi'u pennu fel a ganlyn:

i) Buddsoddiadau a ddyfynnir ar y farchnad
Penderfynir gwerth buddsoddiad lle bo pris marchnad ar gael yn rhwydd ar sail dyfarniad y pris marchnad ar ddiwrnod olaf y cyfnod cyfrifo.

ii) Gwarantau llog sefydlog
Cofnodir gwarantau llog sefydlog ar werth marchnad net yn seiliedig ar eu cynhyrchion cyfredol.

iii) Buddsoddiadau heb eu dyfynnu
Mae gwerth teg buddsoddiadau ble nad yw'r dyfyniadau marchnad ar gael yn hawdd, yn cael eu pennu fel a ganlyn:

- Mae stociau heb eu dyfynnu yn cynnwys buddsoddiadau cydgyfrannog mewn eiddo, is-adeiladwaith, stociau dyled ac ecwiti preifat. Mae'r prisiad o'r cydgyfraniadau yma neu stociau a ddelir yn uniongyrchol yn cael eu gwneud gan y rheolwr buddsoddi neu endid cyfrifol a gynghorir fel pris uned neu stoc. Mae'r safonau prisio a ddilynir yn y prisiadau yma yn cadw at ganllawiau'r diwydiant neu at safonau a osodwyd yn nogfennau cyfansoddol y pwl neu'r cytundeb rheoli.
- Caiff buddsoddiadau mewn eiddo heb eu dyfynnu eu prisio ar werth yr ased net neu ar bris unigol a gynghorir gan y rheolwr buddsoddi.
- Caiff buddsoddiadau mewn cronfeydd ecwiti preifat a phartneriaethau cofrestredig heb eu dyfynnu eu prisio ar sail rhaniad y Gronfa o'r asedau net yn y Gronfa ecwiti preifat neu'r bartneriaeth gyfyngedig gan ddefnyddio'r datganiadau ariannol diweddaraf a gyhoeddir gan y rheolwyr buddsoddi priodol mewn cydymffurfiad ag arweiniad IFRS. Mae'n bwysig adnabod natur oddrychol uchel o bennu gwerth teg ar fuddsoddiadau ecwiti preifat. Maent yn reddfol seiliedig ar amcangyfrifon a dyfarniadau sy'n edrych ymlaen ac sy'n cynnwys nifer fawr o ffactorau.

iv) Offerynnau buddsoddi cydgyfrannog
Mae offerynnau buddsoddi cydgyfrannog yn cael eu prisio ar bris bid cau'r farchnad os yw prisiau bid a chynnig yn cael eu cyhoeddi; neu os mai dim ond un pris sydd ar gael, yna'r pris unigol adeg cau'r farchnad. Yn achos offerynnau buddsoddi cydgyfrannog sydd yn gronfeydd croniad, mae'r newid yng ngwerth y farchnad yn cynnwys incwm sydd yn cael ei ail-fuddsoddi yn y Gronfa, net o unrhyw dreth atal berthnasol.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISÏAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

h) Trafodion arian tramor

Mae difidendau, llog a phryniannau a gwerthiannau buddsoddiadau mewn arian tramor wedi'u cynrychioli'n seiliedig ar y cyfraddau cyfredol ar y farchnad ar ddyddiad y trafodion. Defnyddir cyfraddau cyfnewid cyfredol ar y farchnad ar ddiwedd y flwyddyn i gyfrifo gwerth balasau arian parod a ddelir mewn cyfrifon banc arian parod, gwerth buddsoddiadau tramor ar y farchnad a gwerthiannau sy'n aros ar ddiwedd y cyfnod adrodd.

i) Arian a chywerthoedd arian

Mae arian parod yn cynnwys arian parod sydd ar gael ac adneuon ar alw. Mae'r hyn a ddisgrifir fel 'Cyfwerth ag Arian Parod' yn cael eu diffinio fel buddsoddiadau byrdymor, hylifol iawn y gellir eu trosglwyddo'n arian parod yn rhwydd, ac nad oes llawer o risg y bydd eu gwerth yn newid.

j) Ymrwymiadau ariannol

Mae'r Gronfa'n cydnabod ymrwymiadau ariannol fel gwerth teg ohonynt ar y dyddiad adrodd. Cydnabyddir ymrwymiadau ariannol yn y datganiad asedau net ar y dyddiad y caiff y Gronfa gytundeb ei fod yn agored i'r ymrwymiad. O'r dyddiad hwn, bydd y Gronfa'n cydnabod unrhyw enillion neu golledion a ddaw yn sgil newidiadau yng ngwerth teg yr ymrwymiad.

k) Gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo

Asesir gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo bob tair blynedd gan actiwari'r cynllun yn unol â gofynion IAS19 a'r safonau actiwaraidd perthnasol.

Fel y caniateir dan IAS26, mae'r Gronfa wedi dewis datgelu gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo drwy gynnwys hysbysiad yn y datganiad asedau net. (Nodyn 20).

l) Cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn darparu cynllun cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (AVC) ar gyfer ei aelodau ac mae asedau'r cynllun hwnnw'n cael eu buddsoddi ar wahân i asedau'r gronfa bensiwn. Mae tair cronfa AVC. Delir y cronfeydd hyn gyda Clerical Medical, The Equitable Life Assurance Society a Standard Life. Mae'r darparwyr AVC yn diogelu buddion ychwanegol ar sail prynu arian ar gyfer yr aelodau hynny sy'n dewis talu cyfraniadau ychwanegol gwirfoddol. Mae pob aelod sy'n cymryd rhan yn y trefniadau hyn yn derbyn datganiad blynyddol hyd at 31 Mawrth yn cadarnhau'r symiau a ddelir yn eu cyfrif a'r newidiadau yn ystod y flwyddyn.

Nid yw AVCs yn cael eu cynnwys yn y cyfrifon, yn unol ag adran 4(2)(b) Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009 (OS 2009/3093); yn hytrach fe'u datgelir fel nodyn (Nodyn 23).

NODYN 4 – DYFARNIADAU ALLWEDDOL WRTH WEITHREDU POLISÏAU CYFRIFO

Buddsoddiadau ecwiti preifat ac is-adeiladwaith heb eu dyfynnu

Mae'n bwysig cydnabod natur hynod oddrychol pennu gwerth teg buddsoddiadau ecwiti preifat ac is-adeiladwaith. Maent yn seiliedig yn bennaf ar amcangyfrifon a dyfarniadau sy'n edrych tua'r dyfodol sy'n cynnwys sawl ffactor. Mae rheolwyr buddsoddi'n pennu gwerth buddsoddiadau ecwiti heb eu dyfynnu ac is-adeiladwaith gan ddefnyddio canllawiau sydd wedi'u gosod gan safon cyfrifo IFRS. Roedd gwerth y gwarantau preifat heb eu dyfynnu ar 31 Mawrth 2016 yn £82 miliwn (£71 miliwn ar 31 Mawrth 2015).

Ymrwymiadau'r gronfa bensiwn

Cyfrifir ymrwymiadau'r gronfa bensiwn bob tair blynedd gan yr actiwari sydd wedi'i benodi, a darperir diweddariadau blynyddol yn ystod y blynyddoedd rhwng pob prisiad. Mae'r fethodoleg a ddefnyddir yn unol â chanllawiau cymeradwy ac yn unol ag IAS19. Mae'r rhagdybiaethau sy'n tanategu'r prisiadau yn cael eu cytuno gyda'r actiwari a cheir crynodeb ohonynt yn Nodyn 19. Mae'r amcangyfrif hwn yn destun amrywiaethau arwyddocaol yn seiliedig ar newidiadau i'r rhagdybiaethau gwaelodol.

NODYN 5 – RHAGDYBIAETHAU A WNEIR AM Y DYFODOL A FFYNONELLAU PWYSIG ERAILL SY'N RHOI ANSICRWYDD WRTH AMCANGYFRIFO

Wrth baratoi datganiadau ariannol, mae gofyn i'r rheolwyr wneud dyfarniadau, amcangyfrifon a thybiaethau sy'n effeithio ar y symiau yr adroddir arnynt yn y cyfrifon. Amcangyfrifir a rhagdyiaethir drwy roi ystyriaeth i brofiad hanesyddol, tueddiadau cyfredol a ffactorau perthnasol eraill. Fodd bynnag, gan na ellir pennu balansau gyda sicrwydd, gallai'r gwir ganlyniadau fod yn bur wahanol i'r rhagdybiaethau a'r amcangyfrifon.

Mae'r eitemau yn y datganiad asedau net ar 31 Mawrth 2016, ble mae risg arwyddocaol o amrywiaethau materol yn y flwyddyn ariannol i ddod, fel a ganlyn:

Eitem	Ansicrwydd	Effaith os yw'r gwir ganlyniadau'n wahanol i'r rhagdybiaethau
Gwerth cyfredol actiwaraidd y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo	Mae'r amcangyfrif o'r ymrwymiad net i dalu pensiynau yn dibynnu ar nifer o ddyfarniadau cymhleth sy'n ymwneud â'r raddfa ddisgownt a ddefnyddiwyd, y raddfa godiad cyflog a ragwelir, newidiadau mewn oed ymddeol, cyfraddau marwolaeth a'r enillion disgwyliedig ar asedau'r gronfa bensiwn. Mae cwmni o actiwarïaid ymgynghorol yn cael eu cyflogi i roi cyngor arbenigol i'r Gronfa am y rhagdybiaethau i'w defnyddio.	Byddai'r ymrwymiadau pensiwn net yn newid os byddai newidiadau mewn rhagdybiaethau unigol. Er enghraifft, byddai cynnydd yn y dybiaeth graddfa ddisgownt yn arwain at ostyngiad yn yr ymrwymiad pensiwn, cynnydd yn y dybiaeth chwyddiant ar gyflogau yn cynnyddu gwerth yr ymrwymiadau a byddai cynnydd yn y dybiaeth disgwyliad oes yn cynyddu'r ymrwymiad.
Dyledwyr	Ar 31 Mawrth 2016, roedd gan y Gronfa falans amrywiol ddyledwyr o £11.5m. Awgrymodd adolygiad o falansau arwyddocaol nad oedd hi'n briodol i wneud unrhyw amhariad o'r dyledion.	Pe byddai'r graddfeydd casglu'n dirywio, byddai angen ail-ystyried y penderfyniad hwn.
Ecwiti preifat ac is-adeiladwaith	Mae gwerth teg buddsoddiadau ecwiti preifat ac is-adeiladwaith yn cael ei bennu'n unol â arweiniad y British Venture Capital Association. Nid yw'r buddsoddiadau hyn yn cael eu rhestru'n gyhoeddus ac fel y cyfryw, mae elfen o amcangyfrif yn gysylltiedig â'r prisiad.	Mae cyfanswm y buddsoddiadau ecwiti preifat ac is-adeiladwaith yn y datganiadau ariannol yn £82 miliwn. Mae risg bod y buddsoddiad wedi'i nodi'n rhy isel neu'n rhy uchel yn y cyfrifon.

NODYN 6 – DIGWYDDIADAU AR ÔL DYDDIAD Y FANTOLEN

Cynhaliodd Prydain Fawr refferendwm ar 23 Mehefin 2016 ar aelodaeth yr Undeb Ewropeaidd (UE) yn y dyfodol ac roedd y mwyafrif yn pleidleisio dros adael yr UE. Mae'r penderfyniad hon wedi arwain at ansicrwydd gwleidyddol ac economaidd anferth yn y tymor byr.

Mae'n sicr bod y canlyniad hwn wedi cael effaith uniongyrchol ar y marchnadoedd yn ogystal â safle ariannol cynlluniau pensiwn sy'n seiliedig ar fuddion diffiniedig gan gynnwys Cronfa Bensiwn Gwynedd. Mae'r effaith cyflawn, tymor hir yn dal yn ansicr.

Yn dilyn pleidlais dros 'Brexit' roedd marchnadoedd ariannol yn ymateb yn llawer mwy cryf na'r disgwyl. Roedd marchnadoedd yn symud cyflym iawn ac roedd y bunt yn cyrraedd y lefel isaf ers 30 mlynedd yn erbyn y doler.

Busnes tymor hir yw'r cynlluniau Defined benefit ac nid yw ymateb syth i anweddolrwydd tymor byr yn briodol. Mae anweddolrwydd yn debyg i barhau yn y tymor byr tra bod buddsoddwyr yn penderfynu sut mae'r canlyniad yn golygu ar gyfer gwahanol fuddsoddiadau.

Mae'r buddsoddiadau'r gronfa bensiwn yn y cyfrifon yma yn seiliedig ar brisiadau ar 31 Mawrth 2016 sydd wedi newid erbyn 23Mehefin a ni wnaethpwyd addasiad i adlewyrchu'r gostyngiad cyfredol.

NODYN 7 – CYFRANIADAU DERBYNIADWY

Yn ôl categori

2014/15		**2015/16**
£'000		**£'000**
52,502	Cyflogwyr	52,149
15,246	Gweithwyr/Aelodau	15,168
67,748		**67,317**

Yn ôl awdurdod

2014/15		**2015/16**
£'000		**£'000**
24,251	Cyngor Gwynedd	22,722
38,992	Cyrff eraill ar yr atodlen	40,256
1,753	Cyrff a ganiateir	1,660
2,268	Cyrff cymunedol a ganiateir	2,227
257	Cyrff trosglwyddo a ganiateir	203
173	Cyrff a benderfynir	195
54	Cronfa gaeedig*	54
67,748		**67,317**

*Cronfa gaeedig - Dyma'r cyfraniadau a dderbyniwyd gan Bwyllgor Llysoedd Ynadon Gogledd Cymru yn ystod y flwyddyn a oedd yn arfer bod yn gyrff a ganiateir ond bellach sydd yn gronfa gaeedig.

NODYN 7 – CYFRANIADAU DERBYNIADWY (parhad)

2014/15		2015/16
£'000		**£'000**
15,246	Cyfraniadau arferol gweithwyr	15,168
45,586	Cyfraniadau arferol cyflogwyr	45,106
6,916	Cyfraniadau adfer diffyg cyflogwyr	7,043
67,748		**67,317**

NODYN 8 – TROSGLWYDDIADAU I MEWN O GRONFEYDD PENSIWN ERAILL

2014/15		2015/16
£'000		**£'000**
0	Trosglwyddiadau Grŵp	3,889
2,015	Trosglwyddiadau unigol	1,186
2,015		**5,075**

NODYN 9 – BUDDION SY'N DALADWY

Yn ôl categori

2014/15		2015/16
£'000		**£'000**
37,074	Pensiynau	39,477
9,922	Cymudiad a buddion ymddeol lwmp swm	14,070
1,614	Buddion marwolaeth – lwmp swm	1,639
48,610		**55,186**

Yn ôl awdurdod

2014/15		2015/16
£'000		**£'000**
13,554	Cyngor Gwynedd	15,094
22,135	Cyrff eraill ar yr atodlen	27,319
1,074	Cyrff a ganiateir	1,275
653	Cyrff cymunedol a ganiateir	709
25	Cyrff trosglwyddo a ganiateir	35
72	Cyrff a benderfynir	86
11,097	Cronfa gaeedig	10,668
48,610		**55,186**

NODYN 10 – TALIADAU I RAI SY'N YMADAEL

2014/15		2015/16
£'000		**£'000**
84	Ad-daliadau i aelodau sy'n ymadael â'r gwasanaeth llai ad-daliadau treth	96
17	Taliadau i aelodau sy'n ymuno â chynllun y wladwriaeth	77
1,808	Trosglwyddiadau unigol	2,679
1,909		**2,852**

NODYN 11 – COSTAU RHEOLI

2014/15		2015/16
£'000		**£'000**
1,106	Costau gweinyddol	1,186
7,419	Costau rheoli buddsoddiadau (Nodyn 13)	8,815
48	Costau arolygaeth a llywodraethu	59
8,573		**10,060**

Paratowyd y dadansoddiad hwn o gostau rheoli Cronfa Pensiwn Gwynedd yn ystod y cyfnod yn unol â chanllawiau CIPFA.

NODYN 12 – COSTAU GWEINYDDOL, AROLYGIAETH A LLYWODRAETHU

2014/15		2015/16
£'000		**£'000**
	Costau gweinyddol	
455	Costau staff uniongyrchol	447
214	Costau uniongyrchol eraill	368
323	Gwasanaethau cefnogol, yn cynnwys TG	257
31	Ffioedd archwilio allanol	29
83	Ffioedd actiwaraidd	85
1,106		**1,186**
	Costau arolygaeth a llywodraethu	
48	Pwyllgor Pensiynau	59
1,154		**1,245**

Mae'r costau gweinyddol yn cynnwys y symiau a godir ar y Gronfa Bensiwn gan Gyngor Gwynedd am gostau staff, gwasanaethau cefnogol a llety. Gweler manylion pellach yn Nodyn 24.

NODYN 13 – COSTAU RHEOLI BUDDSODDIADAU

2014/15 £'000		2015/16 £'000
7,301	Ffioedd rheoli	8,685
53	Ffioedd gwarchodaeth	54
15	Gwasanaeth monitro perfformiad	19
50	Ffioedd ymgynghoriaeth buddsoddi	57
7,419		**8,815**

Mae'r ffioedd rheoli uchod yn cynnwys yr holl ffioedd rheoli buddsoddiad a grëwyd yn uniongyrchol gan y Gronfa, yn cynnwys y ffioedd a godwyd ar gronfeydd buddsoddi wedi'u cyfuno.

Mae'r costau rheoli buddsoddiad uchod yn cynnwys £748,578.70 (2014/15 £0) mewn perthynas â ffioedd sy'n gysylltiedig â pherfformiad a delir i un o reolwyr buddsoddi'r Gronfa. Yn ogystal â'r costau hyn, rhaid talu costau anuniongyrchol a ddaw yn sgil y gwasgariad bid-cynnig ar werthu a phrynu buddsoddiadau. Caiff y rhain eu hadlewyrchu yng nghostau prynu buddsoddiadau ac yn yr enillion a geir wrth werthu buddsoddiadau (gweler Nodyn 16a).

NODYN 14 – INCWM BUDDSODDI

2014/15 £'000		2015/16 £'000
1,219	Ecwiti'r DU	788
6,448	Ecwiti tramor	6,019
866	Ecwiti preifat	853
257	Is-adeiladwaith	302
4,097	Buddsoddiadau eiddo wedi'u cyfuno	3,764
106	Llog ar adneuon arian parod	148
12,993		**11,874**

Mae gan Gronfa Bensiwn Gwynedd dri chyfrif banc sy'n cael eu dal fel rhan o Grwp o Gyfrifon Banc Cyngor Gwynedd. Mae'r arian dros ben sy'n cael ei ddal yn y Grwp o Gyfrifon Banc yn cael ei fuddsoddi yn ddyddiol. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn, sy'n seiliedig ar falansau dyddiol y Gronfa yn ystod y flwyddyn.

Roedd gan y Cyngor adneuon o £4m gyda Banc Heritable, a roddwyd yn nwylo'r gweinyddwyr ym mis Hydref 2008. Yn ystod 2015/16 derbyniwyd ad-daliad o £22,615.66 gan y Gronfa Bensiwn. Mae'r swm wedi'i gynnwys yn y ffigwr llog ar adneuon arian parod ar gyfer 2015/16 yn y tabl uchod. Nid oedd unrhyw ad-daliadau yn 2014/15. Gweler manylion pellach yn Nodyn 27.

NODYN 15 – TRETH AR INCWM

2014/15 £'000		2015/16 £'000
687	Treth atal – ecwiti	530
687		**530**

NODYN 16 – BUDDSODDIADAU

2014/15		2015/16
£'000		**£'000**
	Asedau buddsoddi	
197,323	Llog sefydlog dychweliad absoliwt	198,845
272,050	Ecwiti	269,784
773,481	Buddsoddiadau ecwiti wedi'u cyfuno	746,944
143,288	Buddsoddiadau eiddo wedi'u cyfuno	157,734
62,546	Ecwiti preifat	66,278
8,917	Is-adeiladwaith	15,262
1,457,605		**1,454,847**
22,082	Adneuon arian parod	42,631
420	Dyledwyr	383
1,480,107	**Cyfanswm asedau buddsoddi**	**1,497,861**
	Ymrwymiadau buddsoddi	
(229)	Symiau taladwy am bryniadau	(64)
(229)	**Cyfanswm ymrwymiadau buddsoddi**	**(64)**
1,479,878	**Asedau buddsoddi net**	**1,497,797**

Nodyn 16a – Cysoni symudiadau mewn buddsoddiadau a deilliadau

2015/16	Gwerth marchnad ar 1 Ebrill 2015	Prynia-nnau yn ystod y flwyddyn	Gwerthia-nnau yn ystod y flwyddyn	Newid mewn gwerth marchnad yn ystod y flwyddyn	Gwerth marchnad ar 31 Mawrth 2016
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Stociau llog sefydlog dychweliad absoliwt	197,323	0	0	1,522	198,845
Ecwiti	272,050	66,295	(82,842)	14,281	269,784
Buddsoddiadau wedi'u cyfuno	773,481	7,279	(5,532)	(28,284)	746,944
Buddsoddiadau eiddo wedi'u cyfuno	143,288	2,266	0	12,180	157,734
Ecwiti preifat / Is-adeiladwaith	71,463	13,516	(12,066)	8,627	81,540
	1,457,605	89,356	(100,440)	8,326	1,454,847
Adneuon arian parod	22,082			(47)	42,631
Symiau derbyniadwy ar gyfer gwerthiant buddsoddiadau	420				383
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(229)				(64)
Ffioedd o fewn cerbydau wedi'u cyfuno				4,104	
Asedau buddsoddi net	**1,479,878**	**89,356**	**(100,440)**	**12,383**	**1,497,797**

2014/15	Gwerth marchnad ar 1 Ebrill 2014	Prynia-nnau yn ystod y flwyddyn	Gwerthia-nnau yn ystod y flwyddyn	Newid mewn gwerth marchnad yn ystod y flwyddyn	Gwerth marchnad ar 31 Mawrth 2015
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Stociau llog sefydlog dychweliad absoliwt	194,386	0	0	2,937	197,323
Ecwiti	238,975	81,252	(84,285)	36,108	272,050
Buddsoddiadau wedi'u cyfuno	666,050	103,237	(89,693)	93,887	773,481
Buddsoddiadau eiddo wedi'u cyfuno	116,800	3,639	(71)	22,920	143,288
Ecwiti preifat / Is-adeiladwaith	64,192	9,657	(7,176)	4,790	71,463
	1,280,403	197,785	(181,225)	160,642	1,457,605
Adneuon arian parod	15,453			63	22,082
Symiau derbyniadwy ar gyfer gwerthiant buddsoddiadau	0				420
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(308)				(229)
Ffioedd o fewn cerbydau wedi'u cyfuno				4,128	
Asedau buddsoddi net	**1,295,548**	**197,785**	**(181,225)**	**164,833**	**1,479,878**

Cynhwysir costau trafodion, fel comisiwn, treth stamp a ffioedd trafodion eraill, yng nghost y pryniant a derbyniadau gwerthiant. Cyfanswm costau trafodion yn ystod y flwyddyn oedd £193,820 (2014/15 £228,201). Yn ogystal â'r costau hyn, rhaid talu costau anuniongyrchol yn sgil y gwasgariad bid-cynnig ar werthu a phrynu buddsoddiadau.

Nodyn 16b – Dadansoddiad o fuddsoddiadau

31 Mawrth 2015 £'000		31 Mawrth 2016 £'000
	Ecwiti	
	Y Deyrnas Unedig	
35,517	Wedi'u dyfynnu	32,396
	Tramor	
236,533	Wedi'u dyfynnu	237,388
	Cronfeydd wedi'u cyfuno	
	Y Deyrnas Unedig	
247,917	Ymddiriedolaethau uned	234,401
	Byd-eang (yn cynnwys y DU)	
197,323	Incwm sefydlog	198,845
379,210	Ymddiriedolaethau uned	274,408
	Tramor	
146,354	Ymddiriedolaethau uned	238,135
143,288	**Ymddiriedolaethau uned eiddo**	157,734
62,546	**Ecwiti preifat**	66,278
8,917	**Is-adeiladwaith**	15,262
1,457,605		**1,454,847**

Buddsoddiadau fesul rheolwr buddsoddi

Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2015			Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2016	
£'000	**%**		**£'000**	**%**
485,874	32.8	BlackRock	470,435	31.4
313,418	21.2	Fidelity	305,122	20.4
197,331	13.3	Insight	198,852	13.3
27,214	1.8	Lothbury	29,845	2.0
71,463	4.8	Partners Group	81,540	5.4
14,170	1.0	Threadneedle	15,931	1.0
76,366	5.2	UBS	83,346	5.6
294,042	19.9	Veritas	312,726	20.9
1,479,878	**100.0**		**1,497,797**	**100.0**

Mae'r buddsoddiadau a ganlyn yn cynrychioli mwy na 5% o asedau net y cynllun

Gwerth Marchnad 31 Mawrth 2015	% cyfanswm y Gronfa	Gwarantau	Gwerth Marchnad 31 Mawrth 2016	% cyfanswm y Gronfa
£'000	%		£'000	
281,164	18.78	Fidelity Institutional Select Global Equity	274,408	17.99
247,916	16.56	BlackRock Asset Management Aquila Life UK Equity Index Fund	234,400	15.37
197,323	13.18	Insight LDI Solution Bonds Plus	198,845	13.04
98,047	6.55	BlackRock Asset Management Aquila Life Global Dev Fundamental Fund	95,490	6.26

Nodyn 16c – Benthyca stoc

Mae'r Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi (DoEB) yn nodi y caniateir benthyca stoc yn amodol ar ganiatâd penodol. Ar hyn o bryd, nid yw'r gronfa'n benthyca unrhyw stoc.

NODYN 17 – OFFERYNNAU ARIANNOL

Nodyn 17a – Dosbarthiad offerynnau ariannol

Mae polisïau cyfrifo'n disgrifio sut mae gwahanol ddosbarthiadau o asedau offerynnau ariannol yn cael eu mesur a sut mae incwm a chostau, yn cynnwys enillion a cholledion gwerth teg, yn cael eu cydnabod. Mae'r tabl a ganlyn yn dadansoddi'r symiau cario o asedau ag ymrwymiadau ariannol (ac eithrio arian parod) fesul categori a phennawd datganiad asedau net. Ni ail-ddosbarthwyd unrhyw asedau ariannol yn ystod y cyfnod cyfrifo.

Fel ar 31 Mawrth 2015				Fel ar 31 Mawrth 2016		
Wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	Benthyciadau ac arian a dderbynnir	Costau ymrwymiadau ariannol		Wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	Benthyciadau ac arian a dderbynnir	Costau ymrwymiadau ariannol
£'000	£'000	£'000		£'000	£'000	£'000
			Asedau ariannol			
197,323			Gwarantau llog sefydlog	198,845		
272,050			Ecwiti	269,784		
773,481			Buddsoddiadau wedi'u cyfuno	746,944		
143,288			Buddsoddiadau eiddo wedi'u cyfuno	157,734		
62,546			Ecwiti preifat	66,278		
8,917			Isadeiladwaith	15,262		
18	34,095		Arian parod	0	63,065	
	8,701		Dyledwyr		11,836	
1,457,623	**42,796**	**0**		**1,454,847**	**74,901**	
			Ymrwymiadau ariannol			
(229)		(2,817)	Credydwyr	(64)		(4,279)
(229)	**0**	**(2,817)**		**1,454,783**	**74,901**	**(4,279)**
1,457,394	**42,796**	**(2,817)**				

Nodyn 17b - Enillion a cholledion net ar offerynnau ariannol

31 Mawrth 2015 Gwerth teg £'000		31 Mawrth 2016 Gwerth teg £'000
	Asedau ariannol	
160,642	Gwerth teg drwy elw a cholled	8,325
63	Benthyciadau a derbyniadau	(36)
160,705	**Cyfanswm yr asedau ariannol**	**8,289**
	Ymrwymiadau ariannol	
0	Gwerth teg drwy elw a cholled	0
0	Cost ymrwymiadau ariannol	0
0	**Cyfanswm yr ymrwymiadau ariannol**	**0**
160,705	**Asedau ariannol net**	**8,289**

Nodyn 17c – Gwerth teg offerynnau ag ymrwymiadau ariannol

Mae'r tabl isod yn crynhoi gwerth cario'r asedau ariannol a'r ymrwymiadau ariannol fesul dosbarth o offeryn o'i gymharu â'u gwerth teg.

31 Mawrth 2015			31 Mawrth 2016	
Gwerth cario £'000	**Gwerth teg £'000**		**Gwerth cario £'000**	**Gwerth teg £'000**
		Asedau ariannol		
1,037,989	1,457,624	Gwerth teg drwy elw a cholled	1,057,007	1,454,847
42,795	42,795	Benthyciadau a derbyniadau	74,901	74,901
1,080,784	**1,500,419**	**Cyfanswm yr asedau ariannol**	**1,131,908**	**1,529,748**
		Ymrwymiadau ariannol		
(229)	(229)	Gwerth teg drwy elw a cholled	(64)	(64)
(2,817)	(2,817)	Cost ymrwymiadau ariannol	(4,279)	(4,279)
(3,046)	**(3,046)**	**Cyfanswm yr ymrwymiadau ariannol**	**(4,343)**	**(4,343)**
1,077,738	**1,497,373**	**Asedau ariannol net**	**1,127,565**	**1,525,405**

Nid yw'r Gronfa wedi ymrwymo i unrhyw warantau ariannol sydd angen cyfrifo amdanynt fel offerynnau ariannol.

Nodyn 17d – Prisiad gwerth teg yr offerynnau ariannol sy'n cael eu cario

Mae prisiad yr offerynnau ariannol wedi'i ddosbarthu'n dri lefel, yn unol ag ansawdd a dibynadwyedd y wybodaeth a ddefnyddiwyd i bennu gwerthoedd teg.

Lefel 1

Offerynnau ariannol Lefel 1 yw rhai ble mae eu gwerth teg wedi'i bennu drwy ddefnyddio prisiau wedi'u dyfynnu a heb eu haddasu ar farchnadoedd gweithredol am asedau neu rwymedigaethau cyfwerth. Mae cynhyrchion sydd wedi'u dosbarthu fel rhai Lefel 1 yn cynnwys ecwiti wedi'u dyfynnu, gwarantau sefydlog wedi'u dyfynnu, gwarantau cysylltiedig â mynegai wedi'u dyfynnu ac ymddiriedolaethau uned. Mae'r buddsoddiadau a restrir yn cael eu harddangos am y pris a gynigwyd

amdanynt. Mae gwerth y pris a gynigir am y buddsoddiad yn seiliedig ar ddyfyniad marchnad cynigion y farchnad stoc dan sylw.

Lefel 2
Mae offerynnau ariannol Lefel 2 yn rhai ble nad oes prisiau'r farchnad wedi'u dyfynnu ar gael; er enghraifft, pan fo offeryn yn cael ei fasnachu mewn marchnad nad yw'n cael ei hystyried yn un weithredol, neu pan ddefnyddir technegau prisio i bennu gwerth teg a ble mae'r technegau hyn yn defnyddio mewnbwn sy'n seiliedig i raddau helaeth ar ganfyddiadau data'r farchnad.

Lefel 3
Mae offerynnau ariannol Lefel 3 yn rhai ble nad yw o leiaf un mewnbwn a allai gael effaith sylweddol ar brisiad yr offeryn yn seiliedig ar ganfyddiadau data'r farchnad. Gallai offerynnau o'r fath gynnwys buddsoddiadau ecwiti heb eu dyfynnu a chronfa o gronfeydd rhagfantoli, sy'n cael eu prisio gan ddefnyddio technegau prisio amrywiol sy'n gofyn am ddyfarniadau sylweddol wrth bennu rhagdybiaethau priodol.

Mae gwerth y buddsoddiad mewn ecwiti preifat yn seiliedig ar brisiadau a ddarparwyd gan bartneriaid cyffredinol y cronfeydd ecwiti preifat y mae Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi buddsoddi ynddynt. Paratoir y prisiadau hyn yn unol â'r *International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines*, sy'n dilyn egwyddorion prisio'r IFRS ac US GAAP.

Mae'r tabl a ganlyn yn rhoi dadansoddiad o asedau ag ymrwymiadau ariannol y gronfa bensiwn wedi'i grwpio i Lefelau 1 i 3, yn seiliedig ar y lefel sy'n cael ei rhagweld fel gwerth teg.

Gwerth ar 31 Mawrth 2016	Pris y farchnad a ddyfynnwyd Lefel 1 £'000	Gan ddefnyddio canfyddiadau am y mewnbwn Lefel 2 £'000	Gan ddefnyddio mewnbwn sylweddol ble na cheir canfyddiad ohono Lefel 3 £'000	Cyfanswm £'000
Asedau ariannol				
Asedau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	633,363	739,944	81,540	1,454,847
Benthyciadau a derbyniadau	74,901	0	0	74,901
Cyfanswm yr asedau ariannol	**708,264**	**739,944**	**81,540**	**1,529,748**
Ymrwymiadau ariannol				
Ymrwymiadau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	0	(64)	0	(64)
Costau ymrwymiadau ariannol	(4,279)	0	0	(4,279)
Cyfanswm yr ymrwymiadau ariannol	**(4,279)**	**(64)**	**0**	**(4,343)**
Asedau ariannol net	**703,985**	**739,880**	**81,540**	**1,525,405**

Nodyn 17d – Prisiad gwerth teg yr offerynnau ariannol sy'n cael eu cario (parhad)

Gwerth ar 31 Mawrth 2015	Pris y farchnad a ddyfynnwyd Lefel 1	Gan ddefnyddio canfyddiadau am y mewnbwn Lefel 2	Gan ddefnyddio mewnbwn sylweddol ble na cheir canfyddiad ohono Lefel 3	Cyfanswm
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Asedau ariannol				
Asedau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	638,447	747,714	71,463	1,457,624
Benthyciadau a derbyniadau	42,795	0	0	42,795
Cyfanswm yr asedau ariannol	**681,242**	**747,714**	**71,463**	**1,500,419**
Ymrwymiadau ariannol				
Ymrwymiadau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	0	(229)	0	(229)
Costau ymrwymiadau ariannol	(2,817)	0	0	(2,817)
Cyfanswm yr ymrwymiadau ariannol	**(2,817)**	**(229)**	**0**	**(3,046)**
Asedau ariannol net	**678,425**	**747,485**	**71,463**	**1,497,373**

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL

Risg a rheoli risg

Prif risg hirdymor y Gronfa yw y bydd asedau'r Gronfa'n annigonol i ymdrin â'i hymrwymiadau (h.y. y buddion a gafodd eu haddo i aelodau sy'n daladwy). Felly, nod rheoli risg buddsoddi yw lleihau'r risg o weld gostyngiad cyffredinol yng ngwerth y Gronfa a gwneud y mwyaf o'r cyfle i wneud enillion ar draws portffolio'r Gronfa yn ei gyfanrwydd. Mae'r Gronfa'n cyflawni hyn drwy amrywio'i asedau fel ei fod yn cadw lefel risg y farchnad y mae'n agored iddo ar lefel dderbyniol. Yn ogystal, mae'r Gronfa'n rheoli ei risg o hylifedd i sicrhau bod digon o hylifedd ar gael i fodloni llif arian rhagweladwy'r Gronfa. Mae'r Cyngor yn rheoli'r risgiau buddsoddi hyn fel rhan o'i raglen gyffredinol i reoli risg y gronfa bensiwn.

Y pwyllgor pensiynau sy'n gyfrifol am strategaeth rheoli risg y Gronfa. Mae rhaglen reoli risg gyffredinol y Gronfa Bensiwn yn canolbwyntio ar ba mor anwadal yw'r marchnadoedd ariannol ac yn ceisio isafu'r effeithiau andwyol posib ar yr adnoddau sydd ar gael i dalu pensiynau. Mae'r Datganiad Strategaeth Gyllido a gynhyrchwyd gan yr Awdurdod Gweinyddu ar y cyd ag Actiwari'r Gronfa, yn nodi sut bydd hydaledd a risg yn cael eu rheoli mewn perthynas ag ymrwymiadau. Mae'r Awdurdod Gweinyddu wedi cynhyrchu'r Datganiad Strategaeth Gyllido hwn gan roi ystyriaeth gyffredinol i lefel y risg yn y polisi buddsoddi sydd wedi'i nodi yn y Datganiad Egwyddorion Buddsoddi a gyhoeddwyd dan Reoliad 12 Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009 (y Rheoliadau Buddsoddi) a'r polisi cyllido sydd wedi'i nodi yn y Datganiad hwn. Bydd yr Awdurdod Gweinyddu'n parhau i adolygu'r ddwy ddogfen i sicrhau bod y proffil risg cyffredinol yn parhau'n briodol.

a) Risg y farchnad

Risg y farchnad yw'r risg o golledion yn sgil amrywiad ym mhrisiau ecwiti a nwyddau, llog, cyfraddau cyfnewid arian tramor a gwasgariad credyd. Mae'r Gronfa'n agored i risg y farchnad yn sgil ei weithgareddau buddsoddi, yn enwedig drwy'r ecwiti mae'n eu dal. Mae lefel y risg yn dibynnu ar

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

amgylchiadau'r farchnad, disgwyliadau o ran prisiau yn y dyfodol, newidiadau mewn enillion a'r gymysgedd o asedau.

Nod strategaeth rheoli risg y Gronfa yw adnabod a rheoli risgiau'r farchnad i'r Gronfa o fewn paramedrau derbyniol, tra gwneud y mwyaf o'r enillion a geir wrth gymryd risg.

Yn gyffredinol, rheolir anweddolrwydd gormodol yn risg y farchnad drwy amrywio'r portffolio yn ddaearyddol ac o ran sectorau diwydiant a gwarantau unigol. I leihau risg y farchnad, mae'r Cyngor a'i ymgynghorwyr buddsoddi'n monitro cyflwr y farchnad a dadansoddiadau meincnod yn briodol.

Mae'r Gronfa'n rheoli'r risgiau hyn mewn dwy ffordd:

- mae pa mor agored yw'r Gronfa i risg y farchnad yn cael ei fonitro drwy ddadansoddi ffactorau risg i sicrhau bod y risg yn parhau o fewn lefelau goddefol
- mae pa mor agored yw'r Gronfa i risgiau penodol yn cael ei gyfyngu drwy bennu risgiau penodol goddefol ar gyfer buddsoddiadau unigol.

Risg prisiau eraill

Mae risg prisiau eraill yn cynrychioli'r risg y bydd gwerth offeryn ariannol yn amrywio o ganlyniad i newid ym mhris y farchnad (ac eithrio'r risgiau sy'n codi o risg cyfradd llog neu risg cyfradd cyfnewid arian tramor), boed y newidiadau'n cael eu hachosi gan ffactorau sy'n benodol i'r offeryn unigol neu'r sawl a'i cyflwynodd neu ffactorau sy'n effeithio ar bob offeryn o'r fath yn y farchnad.

Mae'r Gronfa'n agored i risg prisiau cyfranddaliadau a deilliadau. Mae hyn yn codi o fuddsoddiadau a ddelir gan y Gronfa ble bo ansicrwydd ynghylch eu pris yn y dyfodol. Mae pob buddsoddiad gwarantau yn cyflwyno risg o golli cyfalaf. Ac eithrio cyfranddaliadau a werthir am bris is, pennir y risg fwyaf sy'n deillio o offerynnau ariannol gan werth teg yr offerynnau ariannol. Mae'r colledion posib yn sgil cyfranddaliadau a werthir am bris is yn anghyfyngedig.

Mae rheolwyr buddsoddi'r Gronfa'n lliniaru'r perygl pris hwn trwy amrywio a dewis gwarantau a theclynnau ariannol eraill sy'n cael eu monitro gan y cyngor i sicrhau ei fod o fewn y cyfyngiadau a nodir yn strategaeth y Gronfa fuddsoddi.

Risg prisiau eraill – dadansoddiad sensitifrwydd

Yn dilyn dadansoddiad o ddata hanesyddol a'r enillion ar fuddsoddiadau a ddisgwylir yn ystod y flwyddyn ariannol, mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr dadansoddi buddsoddi'r Gronfa, mae'r Cyngor wedi pennu bod y newidiadau a ganlyn yn risg pris y farchnad yn rhesymol bosib ar gyfer cyfnod adrodd 2016/17.

Gan ddilyn dadansoddiad o ddata hanesyddol ar enillion ar fuddsoddiadau, mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi analytig y Gronfa, mae newidiadau pris posib wedi cael eu pennu ar gyfer y gwahanol gategorïau o asedau sy'n cael ei ddal gan y Gronfa. Mae'r cyfraddau i'w defnyddio ar gyfer categorïau asedau'r Gronfa fel a ganlyn:

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Math o ased	Newid posib yn y farchnad (+/-)	
	31 Mawrth 2015	31 Mawrth 2016
	%	%
Ecwiti	8.7	9.3
Incwm sefydlog	1.0	1.5
Buddsoddiadau amgen (ecwiti preifat ac isadeiladwaith)	5.9	6.5
Eiddo	3.2	2.3
Arian	0.0	0.0

Mae'r anweddolrwydd a nodir uchod yn gyson ag un gwyriad safonol yn newid gwerth yr asedau dros y tair blynedd ddiweddaraf. Mae'r dadansoddiad yn tybio bod pob newidyn arall, yn enwedig cyfraddau cyfnewid arian tramor a chyfraddau llog, yn parhau'r un fath.

Pe byddai pris buddsoddiadau'r Gronfa ar y farchnad wedi cynyddu/gostwng yn unol â'r uchod, byddai'r newid ym mhris y farchnad yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion wedi bod fel a ganlyn:

Math o ased	Gwerth fel ar 31 Mawrth 2016 £'000	Canran newid %	Gwerth ar ôl cynnydd £'000	Gwerth ar ôl gostyngiad £'000
Ecwiti	1,016,728	9.25	1,110,775	922,681
Ymddiriedolaethau incwm sefydlog	198,845	1.48	201,788	195,902
Buddsoddiadau amgen (ecwiti preifat ac isadeiladwaith)	42,950	0.01	42,954	42,946
Eiddo	81,540	6.54	86,873	76,207
Arian	157,734	2.33	161,409	154,059
Cyfanswm asedau sydd ar gael i dalu buddion	**1,497,797**		**1,603,799**	**1,391,795**

Math o ased	Gwerth fel ar 31 Mawrth 2015 £'000	Canran newid %	Gwerth ar ôl cynnydd £'000	Gwerth ar ôl gostyngiad £'000
Ecwiti	1,045,531	8.7	1,136,597	954,465
Ymddiriedolaethau incwm sefydlog	197,323	1.0	199,375	195,271
Buddsoddiadau amgen (ecwiti preifat)	71,463	5.9	75,679	67,247
Eiddo	143,288	3.2	147,830	138,746
Arian	34,112	0.0	34,115	34,109
Cyfanswm asedau sydd ar gael i dalu buddion	**1,491,717**		**1,593,596**	**1,389,838**

Risg cyfraddau llog

Mae'r Gronfa'n buddsoddi mewn asedau ariannol yn bennaf er mwyn cael enillion ar fuddsoddiadau. Mae'r buddsoddiadau hyn yn agored i risgiau cyfraddau llog, sy'n cynrychioli'r risg y bydd gwerth teg llif arian offeryn ariannol yn y dyfodol yn amrywio yn sgil newidiadau yng nghyfraddau llog y farchnad.

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae cyfradd llog y Gronfa'n cael ei monitro'n gyson, yn unol â strategaeth rheoli risg y Gronfa, yn cynnwys monitro pa mor agored ydyw i'r cyfraddau llog ac asesiad o'r gwir gyfraddau llog yn erbyn y meincnodau perthnasol.

Gweler pa mor agored yn uniongyrchol yw'r Gronfa i newidiadau mewn cyfraddau llog fel ar 31 Mawrth 2016 a 31 Mawrth 2015 isod. Mae'r ffigyrau isod yn cyflwyno'r gyfradd llog yn seiliedig ar werth teg yr asedau ariannol gwaelodol:

Math o ased	**Fel ar 31 Mawrth 2015**	**Fel ar 31 Mawrth 2016**
	£'000	**£'000**
Arian parod a'r hyn sy'n gyfwerth	12,031	20,434
Balansau arian parod	22,082	42,631
Gwarantau llog sefydlog	197,323	198,845
Cyfanswm	**231,436**	**261,910**

Dadansoddiad sensitifrwydd risg cyfraddau llog

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall cyfraddau llog amrywio ac effeithio ar incwm i'r Gronfa a gwerth yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion. Mae newid 1% mewn cyfraddau llog yn gyson â lefel y sensitifrwydd a ddefnyddiwyd fel rhan o strategaeth rheoli risg y Gronfa. Mae'r dadansoddiad isod yn rhagdybio bod pob newidyn arall, yn enwedig cyfraddau cyfnewid, yn parhau'n gyson, ac mae'n dangos yr effaith yn ystod y flwyddyn ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion o newid o +/- 1% mewn cyfraddau llog:

Math o ased	**Swm cario fel ar 31 Mawrth 2016**	**Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion**	
		+1%	**-1%**
	£'000	**£'000**	**£'000**
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb	20,434	204	(204)
Balansau arian parod	42,631	426	(426)
Gwarantau llog sefydlog*	198,845	1,869	(1,869)
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	**261,910**	**2,499**	**(2,499)**

* Nid yw newid 1% ar gyfradd llog yn cael effaith uniongyrchol ar warantau llog sefydlog ond mae'n cael effaith rhannol fel y cyfrifir yn y tablau uchod.

Math o ased	**Swm cario fel ar 31 Mawrth 2015**	**Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion**	
		+1%	**-1%**
	£'000	**£'000**	**£'000**
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb	12,031	120	(120)
Balansau arian parod	22,082	221	(221)
Gwarantau llog sefydlog*	197,323	(1,460)	1,460
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	**231,436**	**(1,119)**	**1,119**

* Nid yw newid 1% ar gyfradd llog yn cael effaith uniongyrchol ar warantau llog sefydlog ond mae'n cael effaith rhannol fel y cyfrifir yn y tablau uchod.

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Minimol fyddai'r effaith wedi bod o newid 1% mewn cyfraddau llog ar y llog a dderbyniwyd gan mai 0.63% oedd cyfartaledd y gyfradd llog a dderbyniwyd ar arian yn ystod y flwyddyn gan roi cyfanswm llog o £147,689 am y flwyddyn.

Nid yw cynnydd 1% mewn cyfraddau llog yn effeithio'r llog a dderbynnir ar warantau llog sefydlog ond byddai'n lleihau'r gwerth teg, fel y dangosir yn y tablau uchod. Nid yw newidiadau mewn cyfraddau llog yn effeithio y gwerth arian / arian a'u cyffelyb ond byddai'n effeithio'r llog a dderbynnir ar y balansau. Mae newidiadau i werth teg yr asedau ac incwm a dderbynnir o fuddsoddiadau yn cael effaith ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion ond fel y nodir uchod nad yw'n cael effaith sylweddol ar y Gronfa.

Risg arian tramor

Mae risg arian yn cynrychioli'r risg y bydd gwerth teg llif arian offeryn ariannol yn y dyfodol yn amrywio yn sgil newidiadau yng nghyfraddau cyfnewid arian tramor. Mae'r Gronfa'n agored i risg arian ar offerynnau ariannol sy'n cael eu cynrychioli mewn unrhyw arian ac eithrio arian swyddogaethol y Gronfa (£UK). Mae'r Gronfa'n dal asedau sy'n cael eu cynrychioli mewn arian ac eithrio £UK.

Mae gan y Gronfa ymrwymiadau ecwiti preifat ac is-adeiladwaith mewn arian tramor, (€184miliwn a $88.6miliwn). Mae'r ymrwymiadau hyn yn cael eu tynnu i lawr ar gais y rheolwr buddsoddi dros nifer o flynyddoedd. Gweler yr ymrwymiadau cyfredol sy'n aros yn Nodyn 25. Y risg dan sylw yw y bydd y bunt yn wan o'i chymharu â'r ddoler a'r ewro pan fydd yr ymrwymiadau'n cael eu tynnu i lawr ac y bydd yn cryfhau pan fo'r Gronfa wedi'i chyllido'n llawn.

Mae'r Gronfa wedi bod yn ariannu'r ymrwymiadau ers 2005 felly mae'r ymrwymiadau wedi'i gydbwyso dros gyfnod maith o amser.

Mae cyfradd cyfnewid arian y Gronfa'n cael ei gyfrifo ar sail anweddolrwydd yr arian tramor fyddai'n effeithio ar werth y buddsoddiadau ac unrhyw arian fyddai'n cael ei ddal yn yr arian tramor hynny.

Mae'r tabl a ganlyn yn crynhoi pa mor agored yw'r Gronfa i newidiadau mewn arian fel ar 31 Mawrth 2016 ac fel ar ddiwedd y cyfnod blaenorol:

Agored i newidiadau mewn arian – math o ased	**Fel ar 31 Mawrth 2015 £'000**	**Fel ar 31 Mawrth 2016 £'000**
Ecwiti tramor a byd-eang	762,098	749,931
Incwm Sefydlog byd-eang	197,324	198,845
Buddsoddiadau amgen (ecwiti preifat ac isadeiladedd)	71,463	81,540
Eiddo tramor	2,925	3,116
Arian dramor	208	0
Cyfanswm yr asedau tramor	**1,034,018**	**1,033,432**

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Risg arian tramor – dadansoddiad sensitifrwydd

Yn dilyn dadansoddi data hanesyddol mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi analytig y Gronfa, mae'r anweddolrwydd sy'n gysylltiedig â newidiadau mewn cyfraddau cyfnewid arian tramor wedi cael eu cyfrifo wrth ddefnyddio anweddolrwydd hanesyddol yr arian tramor a'r symiau cymharol ym muddsoddiadau'r Gronfa.

Ystyrir bod newid o 6% yn yr arian tramor yn rhesymol yn seiliedig ar ddadansoddiad ymgynghorwyr buddsoddi analytig y Gronfa o newidiadau hanesyddol hirdymor yn y cyfraddau cyfnewid ar ddiwedd y mis dros gyfnod treigl o 36 mis hyd at 31 Mawrth 2016. Y canran cyfatebol ar gyfer y flwyddyn yn diweddu ar 31 Mawrth 2015 oedd 5.5%. Mae'r dadansoddiad yn tybio bod pob newidyn arall, yn enwedig cyfraddau llog, yn parhau'n gyson.

Mae'r tablau isod yn dangos dadansoddiad o ddatguddiad y Gronfa at arian tramor unigol fel ar 31 Mawrth 2016 ac ar ddiwedd y flwyddyn ariannol cynt:

Datguddiad i arian tramor - fesul arian tramor	**Gwerth ar 31 Mawrth 2016**	**Newid**	**Gwerth ar gynnydd**	**Gwerth ar leihad**
	£'000	%	**£'000**	**£'000**
Doler Awstralia	9,279	9.3	10,138	8,419
Real Brasil	2,091	13.9	2,382	1,801
EWRO	118,178	6.8	126,182	110,175
Rand De Afrika	2,478	10.3	2,734	2,223
Krona Sweden	5,280	7.7	5,683	4,876
Ffranc Swistir	2,540	10.0	2,794	2,288
Doler UD	182,196	7.8	196,377	168,016
Buddsoddiadau wedi'u cyfuno				
Basged byd-eang	608,790	6.0	645,270	572,307
Basged byd-eang heb DU	71,886	6.5	76,537	67,235
Basged marchnadoedd allddod	30,714	6.8	32,800	28,628
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	**1,033,432**	**6.0**	**1,094,878**	**971,986**

* Mae'r % newid ar gyfer arian dramor yn ei chyfanrwydd yn y tabl uchod yn cynnwys effaith cydberthyniad dros yr arian tramor gwaelodol

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Datguddiad i arian tramor - fesul arian tramor	Gwerth ar 31 Mawrth 2015	Newid	Gwerth ar gynnydd	Gwerth ar leihad
	£'000	%	£'000	£'000
Doler Awstralia	16,171	8.9	17,606	14,737
Real Brasil	2,238	11.7	2,500	1,976
EWRO	113,863	6.2	120,865	106,860
Doler Hong Kong	1,232	7.7	1,327	1,137
Rand De Afrika	6,588	10.7	7,294	5,881
Krona Sweden	6,749	7.3	7,242	6,256
Ffranc Swistir	20,341	9.3	22,241	18,441
Doler UD	143,949	7.8	155,150	132,747
Buddsoddiadau wedi'u cyfuno				
Basged byd-eang	576,534	5.6	608,867	544,200
Basged byd-eang heb DU	114,099	6.1	121,043	107,155
Basged marchnadoedd allddod	32,255	6.8	34,447	30,063
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	**1,034,019**	**5.5**	**1,090,944**	**977,092**

Mae'r % newid ar gyfer arian dramor yn ei chyfanrwydd yn y tabl uchod yn cynnwys effaith cydberthyniad dros yr arian tramor gwaelodol.

Agored i newidiadau mewn arian tramor – math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2016	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		Gwerth ar gynnydd	Gwerth ar leihad
	£'000	£'000	£'000
Ecwiti tramor a byd-eang	749,931	794,521	705,341
Incwm Sefydlog byd-eang	198,845	210,668	187,022
Buddsoddiadau amgen (ecwiti preifat ac isadeiladwaith)	81,540	86,388	76,692
Eiddo tramor	3,116	3,301	2,931
Arian tramor	0	0	0
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	**1,033,432**	**1,094,878**	**971,986**

Agored i newidiadau mewn arian tramor – math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2015	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		Gwerth ar gynnydd	Gwerth ar leihad
	£'000	£'000	£'000
Ecwiti tramor a byd-eang	762,099	804,053	720,142
Incwm Sefydlog byd-eang	197,324	208,187	186,460
Buddsoddiadau amgen (ecwiti preifat ac isadeiladwaith)	71,463	75,398	67,529
Eiddo tramor	2,925	3,086	2,764
Arian tramor	208	220	197
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	**1,034,019**	**1,090,944**	**977,092**

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

b) Risg credyd

Mae risg credyd yn cynrychioli'r risg y bydd gwrthbarti i drafodion neu offeryn ariannol yn methu â gwireddu goblygiad ac yn creu colled ariannol i'r Gronfa o ganlyniad i hynny. Yn gyffredinol, mae gwerth buddsoddiadau ar y farchnad yn adlewyrchu asesiad o gredyd wrth eu prisio ac felly darperir ar gyfer y risg o golled yng ngwerth cario asedau ariannol ag ymrwymiadau'r Gronfa.

Yn ei hanfod, mae portffolio buddsoddi cyfan y Gronfa'n agored i beth risg credyd, ac eithrio o ran y deilliadau, pan fo'r risg yn gyfwerth â gwerth marchnad net deilliad positif. Fodd bynnag, mae dewis gwrthbartïon, broceriaid a sefydliadau ariannol o ansawdd uchel yn isafu'r risg credyd a allai godi yn sgil methiant i setlo trafodion yn brydlon.

Gweler isod meincnod ar gyfer y ganran o'r cronfeydd a ddelir gan y rheolwyr buddsoddi:

Rheolwr Buddsoddi	**Canran o'r Portffolio**
BlackRock	29.5%
Fidelity	19.0%
Insight	15.0%
Partners Group	7.5%
Eiddo (UBS, Threadneedle, Lothbury, BlackRock)	10.0%
Veritas	19.0%

Mae'r holl fuddsoddiadau a ddelir gan reolwyr buddsoddi'n cael eu dal yn enw'r Gronfa Bensiwn felly, os yw'r rheolwr buddsoddi'n methu, nid yw buddsoddiadau'r Gronfa yn cael eu cyfrif yn rhan o'i asedau.

Cynrychiolir risg credyd contract gan y taliad net neu'r enillion sy'n aros, ynghyd â chost adennill y sefyllfa ddeilliadol pan fo gwrthbarti'n diffygdalu. Mae'r risg weddilliol yn fân yn sgil yr amrywiol bolisïau yswiriant a ddelir i ymdrin â gwrthbartïon sy'n diffygdalu.

Mae'r risg credyd ar gontractau deilliadol dros y cownter yn cael ei isafu gan fod gwrthbartïon yn gyfryngwyr ariannol cydnabyddedig sydd â statws credyd derbyniol sydd wedi'i bennu gan asiantaeth statws credyd cydnabyddedig.

Er mwyn uchafu'r dychweliadau o Fuddsoddiadau Tymor Byr ac Adnau Arian, mae'r cyngor yn buddsoddi unrhyw arian gwarged dros dro yn ei gyfrifon banc gydag unrhyw arian gwarged dros ben yng nghyfrifon banc y Gronfa Bensiwn. Telir rhaniad priodol o'r llog a enillir i'r Gronfa Bensiwn a rhennir unrhyw golledion wrth fuddsoddi ar sail yr un gyfran. Oherwydd natur y trefniadau banc nid yw unrhyw arian gwarged yng nghyfrifon banc y gronfa Bensiwn yn cael ei drosglwyddo i gyfrifon banc y Cyngor. Am fod y buddsoddiadau tymor byr yn cael eu gwneud mewn enw Cyngor Gwynedd maent yn dangos yn llawn ar fantolen y Cyngor. Elfen y Gronfa Bensiwn o'r buddsoddiadau tymor byr a'r adnau arian ar 31 Mawrth 2016 oedd £25m (£12.0m ar 31 Mawrth 2015).

Ni adneuir arian mewn banciau a sefydliadau ariannol oni bai eu bod yn cael eu graddio o ran statws credyd yn annibynnol, a'u bod yn bodloni meini prawf credyd y Cyngor. Yn ogystal, mae'r Cyngor wedi gosod cyfyngiadau ar y ganran uchaf o adneuon y gellir eu gwneud mewn unrhyw ddosbarth o sefydliad ariannol penodol. Hefyd, mae'r Cyngor yn buddsoddi canran a gytunwyd o gronfeydd yn y marchnadoedd arian er mwyn cael buddsoddiadau amrywiol. Mae'r cronfeydd marchnad arian a ddewiswyd oll wedi derbyn statws credyd AAA gan asiantaeth statws credyd blaenllaw. Cred y Cyngor

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

ei fod wedi rheoli pa mor agored ydyw i risg credyd a dim ond un profiad o ddiffygdalu neu adneuon nad oes modd eu hadennill sydd ganddo, sef pan roddwyd Banc Heritable yn nwylo'r gweinyddwyr yn 2008. Gweler manylion llawn yn Nodyn 27.

Nid yw cyflogwyr y Gronfa'n cael eu hasesu ar hyn o bryd ar gyfer eu statws credyd neu ar gyfer y cyfyngiadau credyd unigol sydd wedi'u gosod. Mae risg yn bodoli na ellir casglu cyfraniadau gan gyflogwyr ble nad oes ganddynt unrhyw aelodau sy'n cyfrannu (e.e. y risg sy'n gysylltiedig â chyflogwyr gyda nifer fechan o aelodau sy'n dewis peidio â chyfrannu), felly mae'r Awdurdod Gweinyddu'n monitro newidiadau mewn aelodaeth bob blwyddyn.

Bydd angen i gyflogwyr newydd sy'n dod yn rhan o'r Gronfa gytuno i ddarparu bond neu gael gwarant i arbed y risg o golledion ariannol i'r Gronfa yn y dyfodol pe na fyddai'r cyflogwr dan sylw'n medru bodloni ei hymrwymiadau pensiwn pe byddai'n ymadael â'r Gronfa. Fel y dangosir yn Nodyn 26 mae tri chyflogwr wedi darparu bondiau. Bydd unrhyw ymrwymiadau ar y Gronfa yn y dyfodol o ganlyniad i gyflogwr yn ymadael yn cael eu cario gan y Gronfa a'u rhannu dros yr holl gyflogwyr. Gwneir hyn i sicrhau bod y cyfnodau a'r symiau adfer actiwaraidd yn cael eu cadw ar lefel y gall cyflogwyr llai ymdopi â hi.

Mae'r risg wedi cynyddu yn sgil dyfarniad cyfreithiol diweddar, fydd o bosib yn pennu na ellir codi cyfraniadau ar gyflogwyr nad oes ganddynt aelodau sy'n cyfrannu dan Reoliadau Gweinyddu'r CPLlL. Fodd bynnag, nid yw'r dyfarniad hwn yn effeithio ar allu'r Gronfa i gasglu cyfraniadau yn dilyn prisiad ymadael dan Reoliad 38(2). Gellir rhoi
cyfarwyddyd i'r Actiwari ystyried adolygu'r cyfraddau a'r dystysgrif Addasiadau i gynyddu cyfraniadau cyflogwr dan Reoliad 38 Rheoliadau CPLlL (Gweinyddu) 2008, rhwng y prisiad a gynhelir bob tair blynedd.

c) Risg hylifedd

Mae'r risg hylifedd yn cynrychioli'r risg na fydd modd i'r Gronfa fodloni ei oblygiadau ariannol wrth iddynt ddod yn ddyledus. Felly, mae'r Cyngor yn cymryd camau i sicrhau bod gan y gronfa bensiwn ddigon o adnoddau arian parod i fodloni ei hymrwymiadau. Bydd hyn yn hynod wir am arian parod o'r mandadau cydweddu arian parod o'r brif strategaeth fuddsoddi i fodloni'r costau talu pensiynwyr; ac arian parod i fodloni ymrwymiadau buddsoddi.

Mae gan yr Awdurdod Gweinyddol system rheoli llif arian gynhwysfawr sy'n ceisio sicrhau bod arian parod ar gael pe bai ei angen. Yn ogystal, mae'r cyfraniadau cyfredol a dderbynnir gan gyflogwyr ac aelodau yn cyfrannu'n llawer mwy na'r hyn a delir allan mewn buddion. Buddsoddir yr arian parod dros ben ac ni ellir ei dalu'n ôl i gyflogwyr. Mae Actiwari'r Gronfa yn sefydlu'r cyfraniadau y dylid eu talu fel y gellir bodloni holl rwymedigaethau'r dyfodol.

Nid oes unrhyw gyfyngiad ar y swm y gall cyfrif banc y Gronfa Bensiwn ei ddal. Dylai'r symiau a ddelir yn y cyfrif hwn fodloni anghenion hylifedd arferol y Gronfa. Mae unrhyw arian dros ben dros dro yn cael ei fuddsoddi gan yr Awdurdod Gweinyddol yn unol â'r Datganiad Strategaeth Rheoli y Trysorlys er mwyn darparu incwm ychwanegol i'r Gronfa Bensiwn. Buddsoddir arian parod dros ben yn unol â'r Datganiad Egwyddorion Buddsoddi.

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Yn ogystal, mae gan y Gronfa fynediad at gyfleuster gorddrafft trwy drefniadau cyfrifon banc grŵp yr Awdurdod Gweinyddol. Dim ond i fodloni gwahaniaethau amseru tymor byr ar daliadau pensiwn y defnyddir y cyfleuster hwn. Gan mai benthyciadau byrdymor eu natur yw'r rhain, ystyrir bod pa mor agored i risg credyd yw'r Gronfa yn hyn o beth yn ddibwys.

Mae'r Gronfa'n diffinio asedau hylifol fel asedau y gellir eu trosglwyddo'n arian parod o fewn tri mis. Asedau anhylif yw'r asedau fydd yn cymryd cyfnod hwy na thri mis i'w trosglwyddo'n arian parod. Ar 31 Mawrth 2016, roedd gwerth yr asedau anhylif yn £143m, sy'n cynrychioli 9.4% o gyfanswm asedau'r Gronfa (31 Mawrth 2015: £133m, a oedd yn cynrychioli 8.9% o gyfanswm asedau'r Gronfa).

Mae rheolwyr yn paratoi rhagolygon llif arian cyfnodol er mwyn deall a rheoli amseriad llif arian y Gronfa. Mae lefel strategol briodol y balans arian parod i'w ddal yn ffurfio rhan o strategaeth fuddsoddi'r Gronfa.

Mae'r holl rwymedigaethau ariannol ar 31 Mawrth 2016 yn ddyledus o fewn blwyddyn, yn yr un modd ag ar 31 Mawrth 2015.

Risg ail ariannu

Y risg allweddol yw y bydd y Cyngor wedi'i rwymo i ailgyflenwi cyfran sylweddol o offerynnau ariannol ei gronfa bensiwn pan fo cyfraddau llog yn anffafriol. Nid oes gan y Cyngor unrhyw offerynnau ariannol sydd â risg ail ariannu'n rhan o'i strategaethau rheoli trysorlys a buddsoddi.

NODYN 19 – TREFNIADAU CYLLIDO

Yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Gweinyddu) 2008, mae actiwari'r Gronfa yn ymgymryd â phrisiad bob tair blynedd er mwyn sefydlu'r gyfradd cyfraniadau i gyflogwyr ar gyfer y tair blynedd i ddod. Cynhaliwyd y prisiad diwethaf fel ar 31 Mawrth 2013.

Disgrifiad o'r Polisi Cyllido

Amlinellir y polisi cyllido yn y Datganiad Strategaeth Gyllido (FSS), dyddiedig mis Mawrth 2013.

Mae elfennau allweddol y polisi cyllido fel a ganlyn:

- sicrhau hydaledd hirdymor y Gronfa (a chyfradd y Gronfa sydd i'w phriodoli i gyflogwyr unigol)
- sicrhau bod digon o arian ar gael i fodloni'r holl rwymedigaethau pensiwn wrth iddynt ddod yn daladwy
- peidio â gosod rhwystrau diangen ar strategaeth fuddsoddi'r Gronfa fel y gall yr Awdurdod Gweinyddu geisio cael yr enillion mwyaf ar fuddsoddiadau (ac felly leihau cost y buddion) am lefel briodol o risg
- cynorthwyo cyflogwyr i adnabod a rheoli ymrwymiadau pensiwn wrth iddynt gronni
- isafu'r raddfa o newid byrdymor yn lefel cyfraniadau pob cyflogwr pan fo'r Awdurdod Gweinyddu'n ystyried ei bod yn rhesymol gwneud hynny
- defnyddio mesurau rhesymol i leihau'r risg i gyflogwyr eraill ac yn benodol i'r rhai sy'n talu'r dreth cyngor yn sgil cyflogwr yn diffygdalu ei rwymedigaethau pensiwn
- ymdrin â gwahanol nodweddion y cyflogwyr neu'r grwpiau o gyflogwyr gwahanol cyhyd ag y bo hyn yn ymarferol a chost effeithiol.

NODYN 19 – TREFNIADAU CYLLIDO (parhad)

Amlinella'r FSS sut mae'r Awdurdod Gweinyddu yn ceisio cydbwyso'r nodau croestynnol o ddiogelu hydaledd y Gronfa a chadw cyfraniadau cyflogwyr yn sefydlog.

O ran cyflogwyr oedd â chyfamod digon cryf yn ôl yr Awdurdod Gweinyddu, mae cyfraniadau wedi cael eu sefydlogi yn is na'r gyfradd ddamcaniaethol sydd ei hangen i sicrhau bod eu cyfran nhw o'r Gronfa yn dychwelyd i gael ei ariannu'n llawn dros 21 mlynedd os yw'r rhagdybiaethau prisio yn cael eu cadarnhau. Defnyddiwyd dull modelu ymrwymiadau-asedau sy'n dangos os caiff y cyfraddau cyfrannu hyn eu talu a bod newidiadau cyfraniadau yn y dyfodol yn cael eu cyfyngu fel y nodir yn y FSS, fod yna siawns gwell na 80% o hyd y bydd y Gronfa yn dychwelyd i ariannu'n llawn dros y 21 mlynedd.

Sefyllfa Gyllido ar adeg y Prisiad Cyllido Ffurfiol Diwethaf
Cynhaliwyd y prisiad actwaraidd mwyaf diweddar dan Reoliad 36 Rheoliadau (Gweinyddol) Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2008 ar 31 Mawrth 2013. Datgelodd y prisiad hwn fod asedau'r Gronfa, oedd wedi'u prisio'n £1,195 miliwn ar 31 Mawrth 2013, yn ddigon i dalu 85% o'r ymrwymiadau (h.y. gwerth cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo) oedd wedi'u cronni hyd at y dyddiad hwnnw. O ganlyniad, y diffyg ym mhrisiad 2013 oedd £210 miliwn.

Y gyfradd gyfraniadau cyffredin ar gyfer y Gronfa gyfan, yn seiliedig ar y lefel gyllido ar 31 Mawrth 2013 yw 18.3% ar gyfer gwasanaeth yn y dyfodol a 5.6% pellach i ariannu diffyg mewn gwasanaeth yn y gorffennol, sy'n rhoi cyfanswm cyfradd o 23.9%. Mae'r gyfradd gyfraniadau cyffredin yn ffigwr damcaniaethol - fel cyfartaledd ar draws y Gronfa gyfan. Pennwyd cyfraniadau unigol cyflogwyr ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2014 hyd at 31 Mawrth 2017 yn unol â pholisi cyllido'r Gronfa fel y nodir yn ei FSS.

Prif Ragdybiaethau Actwaraidd a'r Dull a ddefnyddiwyd i Brisio'r Ymrwymiadau
Disgrifir y manylion llawn am y dulliau a'r rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd yn yr adroddiad prisio, dyddiedig 31 Mawrth 2014.

Dull
Aseswyd yr ymrwymiadau drwy ddefnyddio dull buddion cronedig sy'n ystyried aelodaeth bensiynadwy hyd at y dyddiad prisio, ac yn ystyried cynnydd disgwyliedig mewn cyflog yn y dyfodol, ymddeoliad neu ddyddiad disgwyliedig cynharach o adael aelodaeth bensiynadwy.

Rhagdybiaethau
Dilynwyd dull sy'n gysylltiedig â'r farchnad i brisio'r ymrwymiadau er mwyn sicrhau cysondeb gyda phrisiad o asedau'r Gronfa o'u gwerth ar y farchnad.

Roedd y rhagdybiaethau ariannol allweddol a fabwysiadwyd ar gyfer prisiad 2013 fel a ganlyn:

	% y flwyddyn Nominal	% y flwyddyn Gwir
Cyfradd disgownt	4.7	2.2
Cynnydd mewn cyflog*	4.3	1.8
Chwyddiant prisiau / Cynnydd mewn pensiwn	2.5	-

NODYN 19 – TREFNIADAU CYLLIDO (parhad)

Y rhagdybiaeth ddemograffig allweddol oedd yr ystyriaeth a roddwyd i hirhoedledd. Mae'r rhagdybiaethau disgwyliad oes a fabwysiadwyd ar gyfer prisiad 31 Mawrth 2013 yn gyfres bwrpasol o *VitaCurves* sydd wedi'u teilwra'n benodol i gyd-fynd â phroffil aelodau'r Gronfa. Mae'r *VitaCurves* hyn yn seiliedig ar ddata a gyflwynwyd gan yr Awdurdod Gweinyddu. Roedd disgwyliad oes yn y dyfodol yn seiliedig ar adolygiad marwolaeth yr actiwari ar gyfer y Gronfa, fel a ganlyn:

Rhagdybiaethau marwolaeth yn 65 mlwydd oed	**Gwryw Blynyddoedd**	**Benyw Blynyddoedd**
Pensiynwyr cyfredol	22.0	24.0
Pensiynwyr y dyfodol (tybir eu bod yn 45 mlwydd oed ar hyn o bryd)	24.4	26.6

Profiad yn ystod y Cyfnod ers mis Ebrill 2013
Mae gwir ddychweliadau ar fondiau wedi disgyn yn sylweddol (sydd yn arwain at werth ymrwymiadau uwch), ond yr effaith ond yn cael ei digolledi'n rhannol gan y dychweliadau cryf ar asedau. Mae'n debyg bod y lefelau cyllido cyflawn yn wedi aros tua'r un faint, ond bydd cost ariannol y diffygion wedi cynyddu dros y cyfnod hwn gan fod gwerth yr asedau a'r ymrwymiadau wedi cynyddu mewn maint.

Cynhelir prisiad actiwaraidd nesaf fel ar 31 Mawrth 2016. Adolygir y Datganiad Strategaeth Cyllido ar yr un adeg.

NODYN 20 – GWERTH CYFREDOL ACTIWARAIDD Y BUDDION YMDDEOL SYDD WEDI'U HADDO

Yn ogystal â'r prisiad cyllido bob tair blynedd, mae'r actiwari hefyd yn cynnal prisiad o rwymedigaethau'r Gronfa bensiwn, yn seiliedig ar IAS19 bob blwyddyn gan ddefnyddio'r un data sylfaenol â'r prisiad cyllido wedi'i dynnu ymlaen i'r flwyddyn ariannol gyfredol, gan ystyried y newidiadau yn niferoedd yr aelodau a diweddaru rhagdybiaethau ar gyfer y flwyddyn gyfredol. Nid yw'r gwerthusiad yn cael ei ymgymryd yn yr un modd â ddefnyddir ar gyfer gosod cyfraddau cyfrannu i'r Gronfa, ac nid yw cyfrifon y Gronfa yn ystyried rhwymedigaethau talu pensiynau na buddion eraill yn y dyfodol.

Er mwyn asesu gwerth y buddion yn seiliedig ar hyn, mae'r actiwari wedi diweddaru'r rhagdybiaethau actiwaraidd (gweler isod) o'r rhai a ddefnyddir er dibenion cyllido (gweler Nodyn 19) a hefyd mae wedi'u defnyddio i ddarparu'r adroddiadau IAS19, FRS17 ac FRS102 ar gyfer cyflogwyr unigol yn y Gronfa. Yn ogystal, mae'r actiwari wedi prisio buddion salwch a marwolaeth yn unol ag IAS19.

Roedd gwerth cyfredol actiwaraidd y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo ar 31 Mawrth 2016 yn £1,974m (£2,114m ar 31 Mawrth 2015).

Fel y nodir uchod mae'r ymrwymiadau uchod wedi'u cyfrifo'n seiliedig ar IAS19 ac felly maent yn wahanol i ganlyniadau'r prisiad cyllido bob tair blynedd a gynhaliwyd yn 2013 (gweler Nodyn 19) gan fod IAS 19 yn nodi cyfradd ddisgownt yn hytrach na chyfradd sy'n adlewyrchu cyfraddau'r farchnad.

NODYN 20 – GWERTH CYFREDOL ACTIWARAIDD Y BUDDION YMDDEOL SYDD WEDI'U HADDO (parhad)

Y rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd

Defnyddiwyd y tybiaethau ariannol sydd yn cael eu mabwysiadau ar gyfer adroddiad IAS19 yr Awdurdod Gweinyddol fel y ganlyn:

	31 Mawrth 2015	31 Mawrth 2016
Rhagdybiaeth	%	%
Chwyddiant / cyfradd cynnydd mewn pensiwn	2.4	2.2
Cyfradd cynnydd mewn cyflog*	4.3	4.2
Cyfradd ddisgownt	3.2	3.5

Defnyddiwyd yr un dybiaeth hirhoedledd fel ar gyfer asesu'r sefyllfa cyllido fel y dangosir yn Nodyn 19 uchod.

Mae'r rhagdybiaeth cymudiad yn caniatáu i bensiynwyr y dyfodol dewis cyfnewid pensiwn am arian parod di-dreth ychwanegol o hyd at 50% o gyfyngiadau Cyllid a Thollau EM am wasanaeth hyd at 31 Mawrth 2008 a 75% o gyfyngiadau Cyllid a Thollau EM am wasanaeth o 1 Ebrill 2008.

NODYN 21 – ASEDAU CYFREDOL

2014/15		2015/16
£'000		**£'000**
1,173	Cyfraniadau sy'n ddyledus – gweithwyr	932
4,023	Cyfraniadau sy'n ddyledus – cyflogwyr	3,221
24	Gwerthoedd trosglwyddo a dderbynnir (rhai sy'n ymuno)	3,901
3,061	Amrywiol ddyledwyr	3,399
8,281	**Cyfanswm dyledwyr**	**11,453**
12,031	Arian	20,434
20,312	**Cyfanswm**	**31,887**

Dadansoddiad o ddyledwyr

2014/15		2015/16
£'000		**£'000**
2,458	Cyngor Gwynedd	2,073
1,326	Cyrff llywodraeth ganolog	732
2,795	Awdurdodau lleol eraill	5,631
3	Cyrff GIG	3
1,699	Endidau ac unigolion eraill	3,014
8,281	**Cyfanswm**	**11,453**

NODYN 22 – YMRWYMIADAU CYFREDOL

2014/15 £'000		2015/16 £'000
1,944	Amrywiol gredydwyr	1,714
10	Gwerthoedd trosglwyddo sy'n daladwy (rhai sy'n ymadael)	27
863	Buddion sy'n daladwy	2,538
2,817	**Cyfanswm**	**4,279**

Dadansoddiad o gredydwyr

2014/15 £'000		2015/16 £'000
1,174	Cyngor Gwynedd	901
33	Cyrff llywodraeth ganolog	43
0	Awdurdodau Lleol eraill	1
10	Cyrff GIG	19
1,600	Endidau ac unigolion eraill	3,315
2,817	**Cyfanswm**	**4,279**

NODYN 23 – CYFRANIADAU GWIRFODDOL YCHWANEGOL (AVC)

Mae gwerth y cronfeydd ar y farchnad wedi'i nodi isod:

	Gwerth ar y Farchnad 31 Mawrth 2015 £'000	Gwerth ar y Farchnad 31 Mawrth 2016 £'000
Clerical Medical	2,678	2,936
Equitable Life	269	258
Standard Life	233	51
Cyfanswm	**3,180**	**3,245**

Talwyd cyfraniadau AVC yn uniongyrchol i'r tri rheolwr fel a ganlyn:

	2014 / 2015 £'000	2015 / 2016 £'000
Clerical Medical	508	526
Equitable Life	0	0
Standard Life	11	1
Cyfanswm	**519**	**527**

NODYN 24 – TRAFODION PARTÏON CYSYLLTIEDIG

Cyngor Gwynedd
Cyngor Gwynedd sy'n gweinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd. O ganlyniad, mae perthynas gref rhwng y Cyngor a'r gronfa bensiwn.

Cafodd y Cyngor gostau o £1,075,225 (£986,723 yn 2014/15) mewn perthynas â gweinyddu'r Gronfa ac yn dilyn hynny, cafodd ad-daliad am y costau hyn gan y Gronfa. Yn ogystal, y Cyngor yw un o gyflogwyr mwyaf aelodau'r gronfa bensiwn a chyfrannodd £17.31m tuag at y Gronfa yn 2015/16 (£18.49m yn 2014/15). Ar ddiwedd y flwyddyn £2.07m oedd dyled y Cyngor i'r Gronfa (gweler Nodyn 21) yn bennaf mewn perthynas â chyfraniadau ar gyfer Mawrth 2016 a £0.90m oedd dyled y Gronfa i'r Cyngor (gweler Nodyn 22) yn bennaf mewn perthynas ag ad-daliadau gan y Cyngor.

Mae gan Gronfa Bensiwn Gwynedd dri chyfrif banc a ddelir fel rhan o Grwp o Gyfrifon Banc Cyngor Gwynedd. Mae'r arian parod dros ben a ddelir yn y Grwp o Gyfrifon Banc yn cael ei fuddsoddi bob dydd. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn, yn seiliedig ar falansau dyddiol y Gronfa dros y flwyddyn. Yn ystod 2015/16, roedd y Gronfa yn derbyn llog o £147,611 (£103,645 yn 2014/15) gan Gyngor Gwynedd.

Llywodraethu
Roedd 2 aelod o'r Pwyllgor Pensiynau yn derbyn buddion pensiwn o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn 2015/16 (yr aelodau pwyllgor T.O. Edwards a P. Jenkins). Yn ogystal, mae'r aelodau pwyllgor T.O. Edwards, S. Glyn, P. Jenkins, H.E. Jones, W.T. Owen, P.Read a G.G. Williams yn aelodau gweithredol o'r gronfa bensiwn.

Llywodraethu
Roedd 1 aelod o'r Bwrdd Pensiwn yn derbyn buddion pensiwn o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn 2015/16 (yr aelod S.Warnes). Yn ogystal, mae'r aelodau Bwrdd A.W. Deakin, V. Halloran, A.L Lloyd Evans, O. Richards and H. Trainor yn aelodau gweithredol o'r gronfa bensiwn.

Staff Rheoli Allweddol
Mae Cod Ymarfer CIPFA ar Gyfrifon Awdurdodau Lleol yn eithrio awdurdodau lleol rhag gofynion datgelu staff rheoli allweddol IAS24, ar y sail bod y gofynion datgelu ar gyfer tal swyddogion a lwfansau aelodau yn y Cod yn bodloni gofynion datgelu staff rheoli allweddol IAS24. Mae hyn hefyd yn berthnasol i gyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd.

Gweler y dadleniadau gofynnol yng nghyfrifon Cyngor Gwynedd.

NODYN 25 – YMRWYMIADAU DAN GONTRACTAU BUDDSODDI

Roedd yr ymrwymiadau (buddsoddiadau) cyfalaf sy'n aros ar 31 Mawrth fel a ganlyn:

	Cyfanswm ymrwymiadau	Ymrwymiad ar 31 Mawrth 2015	Ymrwymiad ar 31 Mawrth 2016
	€'000	**€'000**	**€'000**
P.G. Direct 2006	20,000	776	776
P.G. Global Value 2006	50,000	3,477	3,477
P.G. Secondary 2008	15,000	1,960	1,960
P.G. Global Value 2011	15,000	6,034	5,044
P.G. Global Infrastructure 2012	40,000	28,285	22,005
P.G. Direct 2012	12,000	5,352	1,813
P.G. Global Value 2014	12,000	9,581	7,119
P.G Direct 2016	20,000	0	18,202
Cyfanswm Ewro	**184,000**	**55,465**	**60,396**
	$'000	**$'000**	**$'000**
P.G. Emerging Markets 2011	7,000	2,648	2,078
P.G Secondary 2015	38,000	38,000	34,804
P.G Direct Infrastructure 2015	43,600	0	42,111
Cyfanswm Doleri	**88,600**	**40,648**	**78,993**

Mae 'PG' uchod yn cyfeirio at y Grwp Partners, mae'r rheolwr buddsoddi yn buddsoddi mewn meysydd 'amgen' (ecwiti preifat ac isadeiladwiath) ar ran y Gronfa.

Mae'r ymrwymiadau hyn yn ymwneud â thaliadau galw sy'n aros ar gronfeydd partneriaethau cyfyngedig heb eu dyfynnu a ddelir yn rhan ecwiti preifat y portffolio. Mae'r symiau a 'elwir' gan y cronfeydd hyn yn afreolaidd o ran eu maint a'u hamseriad nifer o flynyddoedd o ddyddiad yr ymrwymiad gwreiddiol.

NODYN 26 - ASEDAU WRTH GEFN

Mae tri o gyflogwyr sy'n gyrff a ganiateir yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd yn dal bondiau yswiriant i'w diogelu yn erbyn y posibilrwydd o fethu â bodloni eu goblygiadau pensiwn. Llunnir y bondiau hyn o blaid y gronfa bensiwn ac ni wneir taliad ohonynt oni bai bod y cyflogwr yn diffygdalu.

NODYN 27 - COLLEDION YN SGIL AMHARIADAU

a) Amhariadau am ddyledion drwg ac amheus
Fel y esbonnir yn Nodyn 5 nid oes unrhyw amhariad wedi ei gwneud ar gyfer dyledion drwg ac amheus.

b) Amhariad yr adneuon ym Manc Gwlad yr Iâ
Yn ystod 2008/09, roedd y Cyngor wedi adneuo £4m gyda Heritable Bank, banc wedi'i gofrestru yn y DU dan Gyfraith yr Alban. Roedd £565,200 o'r buddsoddiad hwnnw'n perthyn i'r gronfa bensiwn. Rhoddwyd y cwmni yn nwylo'r gweinyddwyr ar 7 Hydref 2008. Derbyniodd y Cyngor ddychweliad o £3,938,407, sef 98% gan y gweinyddwyr hyd at 31 Mawrth 2016.

Dderbyniwyd dosbarthiad o £22,615.66 i'r Gronfa Bensiwn ym mis Awst 2016 . Mae'r weinyddiaeth yn parhau, ond disgwylir i'r holl swm gael ei adennill maes o law.